

TARPTAUTINIS OLIMPINIS
KOMITETAS

OLIMPINĖ CHARTIJA

Galioja nuo 2013 metų rugsėjo 9 d.

LIETUVOS TAUTINIS OLIMPINIS
KOMITETAS

Versta iš:

© International Olympic Committee
Château de Vidy – C.P. 356 – CH-1007 Lausanne/Switzerland

Tel. + 41 21 621 61 11 – Fax + 41 21 621 62 16

www.olympic.org

Published by the International Olympic Committee – September 2013

All rights reserved.

Printing by DidWeDo S.à.r.l., Lausanne, Switzerland

Printed in Switzerland

© Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, 2014

Turinys

Santrumpos, vartojamos olimpiniam sąjūdyje	7
Įvadas į Olimpinių chartiją.....	8
Preambulė.....	9
Pagrindiniai olimpizmo principai.....	10

1 skyrius

Olimpinis sąjūdis.....	11
1. Olimpinių sąjūdžio sudėtis ir bendroji struktūra	11
2. TOK'o misija ir vaidmuo*	11
<i>Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas.....</i>	13
3. TOK'o pripažinimas.....	13
4. Olimpinių kongresas*.....	14
<i>Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas.....</i>	14
5. Olimpinių solidarumas*.....	14
<i>Oficialus 5 taisyklės išaiškinimas.....</i>	14
6. Olimpinių žaidynės*	15
<i>Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas.....</i>	15
7. Teisės į olimpines žaidynes ir olimpinių nuosavybė*	16
8. Olimpinių simbolis*	16
9. Olimpinių vėliava*	17
10. Olimpinių devizas*	17
11. Olimpinių emblemos*	17
12. Olimpinių himnas*.....	17
13. Olimpinių ugnis ir olimpinių deglas*	17
14. Olimpinių ženklai*	17
<i>Oficialus 7–14 taisyklių išaiškinimas.....</i>	18

2 skyrius

Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK).....	23
15. Teisinis statusas	23
16. Nariai*	23
<i>Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas.....</i>	27
17. Organizacinė struktūra.....	31
18. Sesija*.....	31
<i>Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas.....</i>	33
19. TOK Vykdomasis komitetas*	34
<i>Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas.....</i>	36
20. Prezidentas*	37
<i>Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas.....</i>	38

21.	TOK komisijos*	38
	<i>Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas</i>	38
22.	TOK Etikos komisija*	40
	<i>Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas</i>	40
23.	Kalbos.....	40
24.	TOK'o lėšos	41
3 skyrius		
	Tarptautinės federacijos (TF'os)	43
25.	TF'ų pripažinimas.....	43
26.	TF'ų paskirtis ir vaidmuo olimpiniam sąjūdyje.....	43
4 skyrius		
	Nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai)	45
27.	NOK'ų paskirtis ir vaidmuo*.....	45
28.	NOK'ų sudėtis*.....	47
	<i>Oficialus 27 ir 28 taisyklių išaiškinimas</i>	48
29.	Nacionalinės federacijos	50
30.	Šalis ir NOK'o pavadinimas.....	50
31.	NOK'o vėliava, emblema ir himnas	51
5 skyrius		
	Olimpinės žaidynės.....	53
I.	OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ŠVENTIMAS, RENGIMAS IR VALDYMAS	53
32.	Olimpinių žaidynių šventimas*.....	53
	<i>Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas</i>	53
33.	Olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimas*	53
	<i>Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas</i>	54
34.	Olimpinių žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos*	55
	<i>Oficialus 34 taisyklės išaiškinimas</i>	56
35.	Organizacinis komitetas*	56
	<i>Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas</i>	56
36.	Atsakomybė – olimpinių žaidynių rengimo atšaukimas	57
37.	Olimpinių žaidynių koordinacinė komisija – NOK'ų ir OŽOK'o ryšys*	57
	<i>Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas</i>	57
38.	Olimpinis kaimelis*	59
	<i>Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas</i>	60
39.	Kultūrinė programa	60
II.	DALYVAVIMAS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE	60
40.	Tinkamumo dalyvauti kodeksas*.....	60

	<i>Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas</i>	61
41.	Dalyvių pilietybė*	61
	<i>Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas</i>	61
42.	Amžiaus ribojimas	62
43.	Pasaulio antidopingo kodeksas	62
44.	Kvietimai ir paraiškos*	62
	<i>Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas</i>	63
III.	OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PROGRAMA	64
45.	Olimpinių žaidynių programa*	64
	<i>Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas</i>	65
46.	TF'ų techninė atsakomybė olimpinėse žaidynėse*	70
	<i>Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas</i>	71
47.	Jaunimo stovykla.....	75
48.	Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*	75
	<i>Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas</i>	75
49.	Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*	76
	<i>Oficialus 49 taisyklės išaiškinimas</i>	76
50.	Reklama, demonstracijos, propaganda*	76
	<i>Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas</i>	77
IV.	PROTOKOLAS	79
51.	Protokolas	79
52.	Olimpinė identifikavimo ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės	80
53.	Olimpinės vėliavos naudojimas	80
54.	Olimpinės ugnies naudojimas	80
55.	Atidarymo ir uždarymo ceremonijos	80
56.	Apdovanojimo, medalių ir diplomų ceremonijos	81
57.	Garbės sąrašas	81
58.	TOK – galutinių sprendimų priėmimas	81
6 skyrius		
	Priemonės ir sankcijos, drausmės procedūros ir ginčų sprendimas	83
59.	Priemonės ir sankcijos*	83
	<i>Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas</i>	85
60.	TOK'o sprendimų ginčijimas	86
61.	Ginčų sprendimas	86

*Nurodo, kad yra atitinkamos taisyklės oficialus išaiškinimas.

2013 m. rugsėjo 9 d. Buenos Airėse vykusioje 125-ojoje TOK sesijoje pakistos Olimpines chartijos paskutinio leidimo (galiojusio nuo 2011 m. liepos 8 d.) šios nuostatos:

- Oficialaus 7–14 taisyklių išaiškinimo 1.1.4 ir 1.1.5 punktai (Teisinė apsauga)
- 2.9 taisyklė (TOK'o misija ir vaidmuo)
- 26.1.8 taisyklė (TF'ų paskirtis ir vaidmuo olimpiame sąjūdyje)
- 27.2.7 taisyklė (NOK'ų paskirtis ir vaidmuo)
- 28.1.3 taisyklė (NOK'ų sudėtis)
- Oficialaus 45 taisyklės išaiškinimo 2.1.2 punktas (Olimpinių žaidynių programa)

Santrumpos, vartojamos olimpiniamе sąjūdyje

TOK	Tarptautinis olimpinis komitetas
OC	Olimpinė chartija
T...	Olimpinės chartijos taisyklė
OTI	Oficialus taisyklės išaiškinimas
OŽOK	Olimpinių žaidynių organizacinis komitetas
TF	Tarptautinė federacija
TVOŠŠFA	Tarptautinių vasaros olimpinių sporto šakų federacijų asociacija
TOŽŠŠFA	Tarptautinių olimpinių žiemos sporto šakų federacijų asociacija
NOK	Nacionalinis olimpinis komitetas
TPK	Tarptautinis parolimpinis komitetas
NOKA	Nacionalinių olimpinių komitetų asociacija
ANOKA	Afrikos nacionalinių olimpinių komitetų asociacija
AOT	Azijos olimpinė taryba
PASO	Panamerikos sporto organizacija
ONOK	Okeanijos nacionaliniai olimpiniai komitetai
EOK	Europos olimpiniai komitetai
SAT	Sporto arbitražo teismas
OŽŽT	Olimpinių žaidynių žinių tarnyba
PADA	Pasaulio antidopingo agentūra
TOA	Tarptautinė olimpinė akademija

Įvadas į Olimpinę chartiją

Olimpinė chartija (OC) – tai Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) priimtų pagrindinių olimpizmo principų, taisyklių ir jų oficialių išaiškinimų vientisas kodeksas. Chartija reglamentuoja olimpinio sąjūdžio organizavimą, veiksmus bei funkcionavimą ir nustato olimpinių žaidynių šventimo sąlygas. Olimpinių chartija atlieka šias tris pagrindines funkcijas:

- a) Olimpinių chartija, kaip pagrindinis konstitucinio pobūdžio instrumentas, nustato ir panaikina pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes.
- b) Olimpinių chartija taip pat yra Tarptautinio olimpinio komiteto įstatai.
- c) Be to, Olimpinių chartija nustato pagrindines trijų pagrindinių olimpinio sąjūdžio dalyvių teises ir pareigas. Pagrindiniai olimpinio sąjūdžio dalyviai yra Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos ir nacionaliniai olimpiniai komitetai, taip pat olimpinių žaidynių organizaciniai komitetai. Visi šie dalyviai privalo laikytis Olimpinių chartijos nuostatų.

Pastaba

Olimpinėje chartijoje vartojama vyriškoji giminė kalbant apie visus fizinius asmenis (pavyzdžiui, daiktavardžiai: prezidentas, viceprezidentas, pirmininkas, narys, vadovas, pareigūnas, misijos vadovas, dalyvis, varžovas, sportininkas, teisėjas, arbitras, žiuri narys, atašė, kandidatas, personalas, arba įvardžiai: jis, jie arba juos), jeigu nenurodoma kitaip, apima ir moteriškąją giminę.

Olimpinėje chartijoje vartojami metai, jeigu neparašyta kitaip, reiškia kalendorinius metus, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną.

Preambulė

Šiuolaikinio olimpizmo koncepcijos autorius yra Pjeras de Kubertenas (Pierre de Coubertin). Jo iniciatyva 1894 m. birželio mėnesį Paryžiuje įvyko Tarptautinis sporto kongresas. 1894 m. birželio 23 d. buvo įkurtas Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK). Pirmosios šių laikų olimpinės žaidynės (olimpiados žaidynės) įvyko 1896 m. Graikijoje, Atėnuose. 1914 m. Paryžiaus kongrese buvo patvirtinta olimpinė vėliava, kurią pristatė Pjeras de Kubertenas. Vėliavoje vaizduojami penki sunerti žiedai, kurie reiškia penkių žemynų sąjungą ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse. Pirmosios žiemos olimpinės žaidynės įvyko 1924 m. Prancūzijoje, Šamoni (Chamonix).

Pagrindiniai olimpizmo principai

1. Olimpizmas – gyvenimo filosofija, aukštinanti ir į darnią visumą jungianti kūno, valios ir proto savybes. Jungdamas sportą su kultūra ir švietimu, olimpizmas siekia kurti gyvenseną, pagrįstą džiaugsmu dėl įdėtų pastangų, gero pavyzdžio auklėjamąja galia, socialine atsakomybe ir visuotinių etikos principų gerbimu.
2. Olimpizmo tikslas – sportu ugdyti harmoningą žmoniją siekiant sukurti taikią visuomenę, besirūpinančią žmogaus orumo saugojimu.
3. Olimpinis sąjūdis, kurio aukščiausioji valdžia – TOK, yra visų olimpizmo vertybes pripažįstančių asmenų ir institucijų suderinta, organizuota, visuotinė ir nuolatinė veikla. Olimpinis sąjūdis apima penkis žemynus. Jo kulminacija – pasaulio sportininkų susibūrimas didelėje sporto šventėje – olimpinėse žaidynėse. Olimpinio sąjūdžio simbolis yra penki sunerti žiedai.
4. Žmogus turi teisę sportuoti. Kiekvienas asmuo turi turėti galimybę sportuoti nepatirdamas jokios diskriminacijos ir jausdamas olimpinę dvasią, tam reikia savitarpio draugystės, solidarumo ir kilnaus elgesio supratimo. Sporto organizavimą ir vadybą turi kontroliuoti nepriklausomos sporto organizacijos.
5. Pripažįstant, kad sportas yra visuomenės gyvenimo dalis, olimpiniam sąjūdžiui priklausančios sporto organizacijos turi autonomijos teises ir įsipareigojimus, tarp jų – laisvai nustatyti ir kontroliuoti sporto taisykles, nustatyti savo organizacijų struktūrą ir valdymą, naudojantis teise rinkti be jokios išorinės įtakos ir priimti atsakomybę už tai, kad būtų taikomi tinkamo valdymo principai.
6. Su olimpinio sąjūdžiu nesuderinama jokia diskriminacijos forma šalies ar asmens atžvilgiu iš rasinių, religinių, politinių, lyties ar kitokių paskatų.
7. Priklausymo olimpiniam sąjūdžiui kriterijus yra Olimpinių chartijos laikymasis ir TOK'o pripažinimas.

1

Olimpinis sąjūdis

1. Olimpinio sąjūdžio sudėtis ir bendroji struktūra

1. Pavaldus Tarptautiniam olimpiniam komitetui ir jo vadovaujamas olimpinis sąjūdis apima organizacijas, sportininkus ir kitus asmenis, kurie sutinka vadovautis Olimpine chartija. Olimpinio sąjūdžio tikslas yra prisidėti prie taikaus ir geresnio pasaulio kūrimo sportu ugdant jaunimą olimpizmo ir jo vertybių dvasia.
2. Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK), tarptautinės federacijos (TF'os) ir nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai) yra trys pagrindiniai olimpinio sąjūdžio dalyviai.
3. Be trijų pagrindinių dalyvių, olimpinis sąjūdis apima olimpinių žaidynių organizacinius komitetus (OŽOK), nacionalines asociacijas, klubus ir TF'oms bei NOK'ams priklausančius asmenis, ypač sportininkus, kurių siekiai sutampa su pagrindine olimpinio sąjūdžio veikla, taip pat teisėjus / arbitrus, trenerius ir kitus sporto pareigūnus bei specialistus. Jis taip pat apima kitas TOK'o pripažintas organizacijas ir institucijas.
4. Olimpinės chartijos nuostatos yra privalomos kiekvienam asmeniui ar organizacijai, vienaip ar kitaip susijusiems su olimpinio sąjūdžiu. Jiems privalu laikytis TOK'o sprendimų.

2. TOK'o misija ir vaidmuo*

TOK'o misija yra visame pasaulyje populiarinti olimpizmą ir vadovauti olimpiniam sąjūdžiui. TOK'o vaidmuo yra:

1. remti ir skatinti sporto etikos ir gero valdymo laikymąsi bei sportu ugdyti jaunimą, dėti pastangas, kad sporte vyrų kilnaus elgesio dvasia ir būtų išguita prievarta;
2. skatinti ir remti sporto bei sporto varžybų organizavimą, plėtrą ir koordinavimą;
3. užtikrinti olimpinių žaidynių šventimo periodiškumą;
4. siekiant, kad sportas tarnautų humaniškumui, bendradarbiauti su kompetentingomis visuomeninėmis ar privačiomis organizacijomis bei institucijomis ir tokiu būdu skatinti taiką;
5. imtis veiksmų siekiant sustiprinti olimpinio sąjūdžio vienybę, apsaugoti jo nepriklausomybę ir išsaugoti sporto autonomiją;
6. kovoti su bet kokia olimpinių sąjūdį veikiančia diskriminacija;
7. siekiant įgyvendinti vyrų ir moterų lygių galimybių principą, skatinti ir remti moterų dalyvavimą visose ir visų lygių sporto struktūrose;
8. vadovauti kovai su dopingu sporte;
9. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata;
10. priešintis bet kokiam politiniam ar komerciniam piktnaudžiavimui sportu ir sportininkais;
11. skatinti ir remti sporto organizacijų ir valstybinių institucijų pastangas visaip rūpintis socialine ir profesine sportininkų ateitimi;
12. skatinti ir remti sporto visiems plėtrą;
13. skatinti ir remti atsakingą požiūrį į aplinkos apsaugos problemas, propaguoti nepertraukiamos plėtros principus sporte ir reikalauti, kad olimpinės žaidynės vyktų pagal šiuos principus;
14. propaguoti teigiamą olimpinių žaidynių palikimą olimpinės žaidynės organizuojančiuose miestuose ir šalyse;
15. skatinti ir remti tokias iniciatyvas, kurios jungia sportą su kultūra ir švietimu;

16. skatinti ir remti Tarptautinės olimpinės akademijos (TOA) veiklą, taip pat kitas institucijas, kurios dirba olimpinio švietimo labui.

Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas

1. TOK Vykdomasis komitetas savo nustatytomis sąlygomis gali suteikti TOK'o globą tarptautinėms kompleksinėms regiono, žemyno ar pasaulio sporto varžyboms, jeigu jos vyks griežtai laikantis Olimpinės chartijos, o jų organizavimą kontroliuos NOK'ai arba TOK'o pripažintos asociacijos, padedant atitinkamoms TF'oms ir laikantis jų techninių taisyklių.
2. TOK Vykdomasis komitetas gali suteikti TOK'o globą kitiems renginiams, jeigu šie atitinka olimpinio sąjūdžio tikslus.

3. TO K'o pripažinimas

1. TOK gali oficialiai pripažinti olimpinio sąjūdžio dalyvius.
2. TOK gali pripažinti kaip NOK'us tas nacionalines sporto organizacijas, kurių veikla atitinka jo misiją ir vaidmenį. TOK taip pat gali pripažinti NOK'ų asociacijas, sudarytas žemynų arba pasaulio lygiu. Visi NOK'ai ir jų asociacijos, jeigu įmanoma, privalo turėti juridinio asmens statusą. Šios organizacijos turi laikytis Olimpinės chartijos nuostatų, o jų įstatus tvirtina TOK.
3. TOK gali pripažinti TF'as ir TF'ų asociacijas.
4. TF'ų asociacijos arba NOK'ų asociacijos pripažinimas jokia būdu nepanaikina kiekvienos TF'os arba kiekvieno NOK'o teisės tiesiogiai vesti derybas su TOK'u, ir atvirkščiai.
5. TOK gali pripažinti su sportu ryšių turinčias tas tarptautiniu mastu veikiančias nevyriausybinės organizacijas, kurių įstatai ir veikla neprieštarauja Olimpinei chartijai.
6. Visais atvejais pripažinimo rezultatus nustato TOK Vykdomasis komitetas.
7. TOK'o pripažinimas gali būti laikinas arba visiškas. Laikinas pripažinimas yra suteikiamas arba atšaukiamas TOK Vykdomojo komiteto sprendimu konkrečiam arba neribotam laikotarpiui. TOK Vykdomasis komitetas gali nustatyti sąlygas, kurioms esant laikinas pripažinimas gali būti panaikintas. Visišką pripažinimą gali suteikti arba jį atšaukti TOK sesija. Visas pripažinimo procedūras nustato TOK Vykdomasis komitetas.

4. Olimpinis kongresas*

Olimpiniame kongrese, kuris vyksta TOK'o nustatytu periodiškumu, dalyvauja olimpinio sąjūdžio dalyviai. Olimpinį kongresą šaukia TOK prezidentas. Olimpinis kongresas yra konsultacinio pobūdžio.

Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas

- 1. Olimpinį kongresą šaukia prezidentas TOK sesijos sprendimu, jį sesijos nustatytoje vietoje ir laiku rengia TOK. TOK prezidentas pirmininkauja kongresui ir sprendžia procedūrinius klausimus.*
- 2. Olimpinį kongresą sudaro TOK nariai, Garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai, delegatai, atstovaujantys TF'oms ir NOK'ams, taip pat TOK'o pripažintų organizacijų atstovai. Be to, jame dalyvauja sportininkai ir asmeniškai arba kaip organizacijos atstovai TOK'o kviešti asmenys.*
- 3. Pasitaręs su TF'omis ir NOK'ais, TOK Vykdomasis komitetas sudaro olimpinio kongreso darbotvarkę.*

5. Olimpinis solidarumas*

Olimpinio solidarumo tikslas yra organizuoti pagalbą NOK'ams, ypač tiems, kuriems jos labiausiai reikia. Ši pagalba yra teikiama per TOK'o ir NOK'ų bendrai sukurtas programas, kurias kuriant TF'os teikia techninę pagalbą, jei tai yra būtina.

Oficialus 5 taisyklės išaiškinimas

Olimpinio solidarumo patvirtintos programos siekia:

- 1. propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;*
- 2. padėti NOK'ams rengti savo sportininkus ir komandas dalyvauti olimpinėse žaidynėse;*
- 3. gilinti sportininkų ir trenerių technines sporto žinias;*
- 4. kartu su NOK'ais ir TF'omis kelti sportininkų ir trenerių techninį lygį (taip pat skiriant stipendijas);*
- 5. ugdyti sporto administratorius;*

- 6. bendradarbiauti su panašių tikslų siekiančiomis organizacijomis ir asmenimis, ypač per olimpinį švietimą ir sporto propagavimą;*
- 7. bendradarbiaujant su nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, prireikus kurti paprastas, funkcionalias ir ekonomiškąs sporto infrastruktūras;*
- 8. remti NOK'ų vadovaujamų ar globojamų šalių, regiono ar žemyno lygio varžybų organizavimą ir padėti NOK'ams organizuojant ir rengiant delegacijas dalyvauti regiono ir žemyno žaidynėse bei dalyvaujant jose;*
- 9. skatinti bendras dvišalio ir daugiašalio NOK'ų bendradarbiavimo programas;*
- 10. raginti vyriausybes ir tarptautines organizacijas įtraukti sportą į oficialią plėtros pagalbos politiką.*

Šias programas administruoja Olimpino solidarumo komisija.

6. Olimpines žaidynes*

1. Olimpines žaidynes yra individualiosios arba komandinės sportininkų, o ne šalių varžybos. Jose dalyvauja sportininkai, atrinkti NOK'ų, kurių paraišką priėmė TOK. Sportininkai varžosi atitinkamoms TF'oms techniškai vadovaujant varžyboms.
2. Olimpines žaidynes apima olimpiados žaidynes ir žiemos olimpinės žaidynes. Tik tos sporto šakos, kurios kultivuojamos ant sniego arba ledo, yra žiemos sporto šakos.

Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas

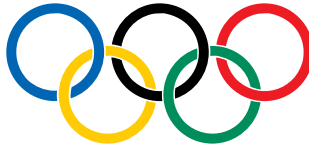
1. Olimpiada reiškia ketverių iš eilės kalendorinių metų, kurie prasideda pirmųjų metų sausio 1 dieną ir baigiasi ketvirtųjų metų gruodžio 31 dieną, laikotarpi.
2. Olimpiados skaičiuojamos iš eilės nuo pirmųjų olimpiados žaidynių, kurios buvo surengtos 1896 m. Atėnuose. XXIX olimpiada prasidės 2008 m. sausio 1 d.
3. Žiemos olimpinės žaidynės skaičiuojamos iš eilės pagal šių žaidynių rengimo eilės tvarką.

7. Teisės į olimpines žaidynes ir olimpinė nuosavybė*

1. TOK, būdamas vadovaujanti olimpinio sąjūdžio organizacija, yra atsakingas už olimpinio sąjūdžio vertybių puoselėjimą ir materialinę pagalbą organizuojant olimpines žaidynes ir skleidžiant informaciją apie jas, pagalbą TF'oms, NOK'ams ir sportininkams rengiantis olimpinėms žaidynėms. TOK'ui priklauso visos teisės į olimpines žaidynes ir olimpinę nuosavybę, aprašytą šioje taisyklėje. Naudojantis tomis teisėmis, gali būti gaunama pajamų minėtiems tikslams pasiekti. Įgyvendinant olimpinio sąjūdžio ir jo dalyvių, gaunančių naudą iš šių pajamų, interesus, turi būti užtikrinama, kad visos suinteresuotosios šalys kuo labiau saugotų visas šias teises ir olimpinę nuosavybę, kad naudojimąsi šiomis teisėmis ir nuosavybe tvirtintų TOK.
2. Olimpinės žaidynės yra išskirtinė TOK'o nuosavybė. TOK'ui priklauso visos su olimpinėmis žaidynėmis susijusios teisės ir informacija, ypač teisės (bet ne tik), susijusios su žaidynių organizavimu, jų naudojimu, transliavimu, įrašymu, atstovavimu, reprodukcija, patekimu į jas ir jų platinimu bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis, kurios egzistuoja dabar ar bus sukurtos ateityje.
3. TOK nustato bet kokių duomenų, susijusių su olimpinėmis žaidynėmis ir jų metu vykstančiomis varžybomis ir sporto renginiais, gavimo ir naudojimo sąlygas.
4. Olimpinis simbolis, vėliava, devizas, himnas, pavadinimai (įskaitant, bet ne tik, „olimpinės žaidynės“ ir „olimpiados žaidynės“), ženklai, emblemos, ugnis ir deglas, kaip nustatyta 8–14 taisyklėse, dėl patogumo gali būti bendrai ar atskirai vadinami „olimpine nuosavybe“. Išskirtinai TOK'ui priklauso visos teisės į bet kurią ar visą olimpinę nuosavybę, taip pat visos teisės ją naudoti, įskaitant, bet ne tik, olimpinės nuosavybės naudojimą pelno siekimo, komerciniais ar reklamos tikslais. TOK gali visas ar dalį savo teisių perleisti TOK Vykdomojo komiteto nustatytais sąlygomis.

8. Olimpinis simbolis*

Olimpinis simbolis yra penki sunerti vienodų dydžių vienos arba penkių skirtingų spalvų žiedai (olimpiniai žiedai), naudojami vieni patys. Jeigu vaizduojami penkių skirtingų spalvų žiedai, spalvos iš kairės į dešinę yra tokios: mėlyna, geltona, juoda, žalia ir raudona. Žiedai sunerti iš kairės į dešinę tokia tvarka: mėlynas, juodas ir raudonas žiedai yra viršuje, o geltonas ir žalias – apačioje, taip kaip pavaizduota paveikslėlyje. Olimpinis simbolis vaizduoja olimpinio sąjūdžio veiklą ir reiškia penkių žemynų ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse.

9. Olimpinė vėliava*

Olimpinė vėliava yra balto fono be apvadų. Jos centre – penkių spalvų olimpinis simbolis.

10. Olimpinis devizas*

Olimpinis devizas „Citius. Altius. Fortius“ reiškia olimpinio sąjūdžio siekius.

11. Olimpinės emblemos*

Olimpinė emblema – tai vientisa kompozicija, kurioje olimpiniai žiedai sujungti su kitu skiriamuoju elementu.

12. Olimpinis himnas*

Olimpinis himnas – tai Spyridono Samaro (Spyridon Samaras, t. p. Spyros, Spiro Samara) sukurtas muzikinis kūrinys, pavadintas „Olimpinium himnu“.

13. Olimpinė ugnis ir olimpinis deglas*

1. Olimpinė ugnis – tai TOK'o leidimu Olimpijoje uždegta ugnis.
2. Olimpinis deglas – tai mobilus deglas (arba jo modelis), patvirtintas TOK'o ir naudojamas olimpinei ugniai deginti.

14. Olimpiniai ženklai*

Olimpiniai ženklai – tai bet koks vaizdinis ar garsinis bet kokių sąsajų ir ryšių su olimpinėmis žaidynėmis, olimpinium sąjūdžiu ar kitomis jų dalimis atvaizdavimas.

Oficialus 7–14 taisyklių išaiškinimas

1. Teisinė apsauga

- 1.1. TOK gali imtis visų reikalingų priemonių, kad nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu juridiskai apgintų savo teises į olimpines žaidynes ir į kitą nuosavybę.
- 1.2. Kiekvienas NOK atsakingas TOK'ui už 7–14 taisyklių ir jų oficialaus išaiškinimo laikymąsi savo šalyje. NOK turi imtis priemonių, kad būtų uždraustas bet koks šioms taisyklėms ar jų oficialiam išaiškinimui prieštaraujantis bet kokios olimpinės nuosavybės naudojimas. NOK taip pat turi rūpintis apginti TOK'o olimpinę nuosavybę TOK'o naudai.
- 1.3. Kai nacionaliniai įstatymai, prekės ženklų registracija ar bet koks kitas teisinis instrumentas NOK'ui duoda teisę ginti olimpinį simbolį ar bet kurią kitą olimpinę nuosavybę, toks NOK šiomis teisėmis gali naudotis tik laikydamasis Olimpinės chartijos ir iš TOK Vykdomojo komiteto gautų instrukcijų.
- 1.4. NOK bet kuriuo metu gali kreiptis į TOK'ą pagalbos užtikrinant bet kurios olimpinės nuosavybės teisinę apsaugą ir sprendžiant visus šiais klausimais iškilusius ginčus su trečiosiomis šalimis.
- 1.5. TOK bet kuriuo metu gali kreiptis į NOK'ą pagalbos užtikrinant bet kurios olimpinės nuosavybės teisinę apsaugą ir sprendžiant visus šiais klausimais iškilusius ginčus su trečiosiomis šalimis.

2. Olimpinės nuosavybės naudojimas TOK'o ir trečiųjų šalių TOK'ui suteikus tokią teisę:

- 2.1. TOK gali kurti vieną arba kelias olimpines emblemas ir jas naudoti savo nuožiūra.
- 2.2. TOK ar jo įgaliotas asmuo gali naudoti olimpinį simbolį, olimpines emblemas ar bet kurią kitą TOK'o olimpinę nuosavybę NOK'o šalyje, jeigu bus laikomasi šių sąlygų:
 - 2.2.1. Pasirašant bet kokias rėmimo ar tiekimo sutartis arba reklamos projektus, kurie nepaminėti 2.2.2 punkte, būtina laikytis sąlygos, kad toks naudojimas nepadarys didelės žalos atitinkamo NOK'o

interesams ir kad šį sprendimą priimtų TOK, pasitaręs su tuo NOK'u, kuris iš minėto olimpinės nuosavybės naudojimo gaus dalį pelno.

2.2.2. Visoms teisės suteikimo (licencijavimo) sutartims yra privaloma sąlyga, kad NOK iš tokio panaudojimo gautų pusę pelno, išskaičiavus mokesčius ir kitas susijusias išlaidas. NOK turi būti iš anksto informuotas apie tokį olimpinės nuosavybės naudojimą.

2.3. TOK savo nuožiūra gali įpareigoti olimpines žaidynes transliuojančias televizijos kompanijas olimpiinių žaidynių retransliacijų reklamai naudoti olimpinį simbolį, TOK'o olimpines emblemas ar kitą TOK'o ir OŽOK'o olimpinę nuosavybę. Šio išaiškinimo 2.2.1 ir 2.2.2 punktų nuostatos šiuo atveju netaikomos.

3. Olimpinio simbolio, olimpinės vėliavos, olimpinio deviso ir olimpinio himno naudojimas:

3.1. Pagal šio išaiškinimo 2.2 punktą TOK gali naudoti olimpinį simbolį, olimpinę vėliavą, olimpinį devizą ir olimpinį himną savo nuožiūra.

3.2. NOK'ai, gavę išankstinį TOK Vykdomojo komiteto sutikimą, gali naudoti olimpinį simbolį, olimpinę vėliavą, olimpinį devizą ir olimpinį himną tik savo pelno nesiekiančioje veikloje su sąlyga, kad toks naudojimas prisidės prie olimpinio sąjūdžio plėtros ir nežemins jo orumo.

4. Olimpinės emblemos kūrimas ir naudojimas:

4.1. Olimpinę emblema gali kurti NOK arba OŽOK, patvirtinus TOK'ui.

4.2. TOK olimpinės emblemos modelį gali patvirtinti tik nustatęs, kad ši emblema skiriasi nuo kitų olimpiinių emblemų.

4.3. Olimpinėje emblemoje esančio olimpinio simbolio plotas neturi būti didesnis už vieną trečiąją dalį emblemos ploto. Be to, olimpinis simbolis į olimpinę emblema turi tilpti visas ir niekaip nepakitęs.

4.4. Papildant ankstesnius reikalavimus, NOK'o olimpinė emblema turi atitikti šias sąlygas:

- 4.4.1. *Emblemos dizainas turi būti toks, kad jis aiškiai parodytų sąsajas su atitinkamo NOK'o šalimi.*
 - 4.4.2. *Skiriamasis emblemos elementas neturi ribotis vien tik šalies, kuriai priklauso NOK, pavadinimu ar jo santrumpa.*
 - 4.4.3. *Skiriamajame emblemos elemente neturėtų būti nuorodos į olimpines žaidynes, konkrečią datą ar įvykį, kas nustatytų laiko ribas.*
 - 4.4.4. *Skiriamajame emblemos elemente neturėtų būti devizų, pavadinimų, kitų bendro pobūdžio posakių, kurie atrodytų esą universalūs arba tarptautiniai.*
- 4.5. *Be ankstesniuose 4.1, 4.2 ir 4.3 punktuose išdėstytų reikalavimų, OŽOK olimpinė emblema turi atitikti šias sąlygas:*
- 4.5.1. *Emblema turi būti sukurta taip, kad aiškiai matytųsi, jog ji siejasi su olimpinėmis žaidynėmis, kurias organizuoja atitinkamas OŽOK.*
 - 4.5.2. *Skiriamasis emblemos elementas neturi ribotis vien tik atitinkamo OŽOK'o šalies pavadinimu ar jo santrumpa.*
 - 4.5.3. *Skiriamajame emblemos elemente neturi būti devizų, pavadinimų arba kitų bendro pobūdžio posakių, kurie atrodytų esą universalūs arba tarptautiniai.*
- 4.6. *Bet kuri kita olimpinė emblema, kurią TOK patvirtino iki šių nuostatų įsigaliojimo, yra teisėta.*
- 4.7. *Kiekvieną kartą ir visada, kai yra galimybė, NOK'o olimpinė emblema turi būti registruota savo šalyje (t. y. juridiškai apsaugota). NOK'o emblema turi būti registruota per šešis mėnesius po TOK'o patvirtinimo, o šios registracijos įrodymas turi būti pateiktas TOK'ui. TOK gali atšaukti olimpinės emblemos patvirtinimą, jeigu atitinkami NOK'ai nesiims visų reikiamų priemonių savo olimpinei emblemai apsaugoti ir apie tokią apsaugą nepraneš TOK'ui. Taip pat pagal TOK'o nustatytus reikalavimus savo olimpines emblemas privalo saugoti ir OŽOK. Joks gynimas, kurio imasi NOK ir OŽOK, neturi būti nukreiptas prieš TOK'ą.*

- 4.8. *Olimpinės emblemos naudojimas visais reklamos, komercijos ar pelno tikslais turi atitikti toliau 4.9 ir 4.10 punktuose išdėstytas sąlygas.*
- 4.9. *Visi NOK'ai arba OŽOK'ai, norintys tiesiogiai ar per trečiąsias šalis savo olimpinę emblemą naudoti reklamos, komercijos ar pelno tikslais, turi laikytis šio oficialaus išaiškinimo ir užtikrinti, kad jo laikytųsi trečiosios šalys.*
- 4.10. *Visas sutartis ir susitarimus, taip pat ir tuos, kuriuos sudaro OŽOK, turi pasirašyti arba patvirtinti atitinkamas NOK. Visos sutartys ir susitarimai turi remtis šiais principais:*
 - 4.10.1. *NOK'o olimpinės emblemos gali būti naudojamos tik šio NOK'o teritorijoje; šios emblemos, taip pat visi kiti simboliai, emblemos, ženklai ar NOK'o pavadinimai, kurie susiję su olimpizmu, negali būti naudojami jokiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK'o šalyje be šio išankstinio raštiško sutikimo.*
 - 4.10.2. *OŽOK'o emblema, taip pat kiti olimpiniai simboliai, emblemos, ženklai ir OŽOK'o pavadinimai, kurie susiję su olimpizmu, negali būti naudojami jokiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK'o šalyje be šio išankstinio raštiško sutikimo.*
 - 4.10.3. *Visais atvejais visų OŽOK'o sudarytų sutarčių galiojimo terminas turi baigtis ne vėliau kaip atitinkamų olimpinių žaidynių metų gruodžio 31 d.*
 - 4.10.4. *Olimpinės emblemos naudojimas turi prisidėti prie olimpinio sąjūdžio plėtros ir nežeminti jo orumo; bet koks olimpinės emblemos ryšys su gaminiais ar paslaugomis yra draudžiamas, jeigu tas ryšys nesiderina su Olimpinės chartijos pagrindiniais principais arba TOK'o vaidmeniu, kaip nurodyta šioje Olimpinėje chartijoje.*
 - 4.10.5. *TOK'ui pareikalavus, visi NOK'ai arba OŽOK'ai privalo jam pateikti visų sutarčių, kuriose jie dalyvauja, kopijas.*

5. *Pašto ženklai:*

TOK, bendradarbiaudamas su atitinkamų šalių NOK'ais, skatina olimpinio simbolio naudojimą pašto ženkluose, kuriuos, bendradarbiaudamos su TOK'u, leidžia kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, laikydamosi TOK'o nustatytų sąlygų.

6. *Muzikos kūriniai:*

Olimpines žaidynes rengiančio miesto ir šalies NOK bei OŽOK turi užtikrinti, kad autorių teisių į visus muzikinius kūrinius, specialiai sukurtus olimpinėms žaidynėms, priskyrimo TOK'ui procedūra tenkintų TOK'ą.

2

Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK)

15. Teisinis statusas

1. TOK yra tarptautinė nevyriausybinė, juridinio asmens statusą turinti, asociacijos pagrindu sukurta ne pelno organizacija, pripažinta Šveicarijos federalinės tarybos pagal 2000 m. lapkričio 1 d. sutartį.
2. TOK'o būstinė yra Lozanoje (Šveicarija), olimpinėje sostinėje.
3. TOK'o objektas yra Olimpinėje chartijoje nustatytos misijos, vaidmens ir atsakomybės įgyvendinimas.
4. Vykdydamas savo misiją ir atlikdamas savo vaidmenį, TOK gali steigti, įsigyti ar kitaip kontroliuoti kitas juridines institucijas, kaip antai fondus ar korporacijas.

16. Nariai

1. TOK'o sudarymas – tinkamumas, įdarbinimas, rinkimas, priėmimas ir TOK narių statusas:
 - 1.1. TOK nariai yra fiziniai asmenys. Bendras TOK narių skaičius pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą negali viršyti 115. TOK'ą sudaro:
 - 1.1.1. dauguma narių, kurių narystė nesusijusi su jokia specifine funkcija ar padaliniu, kaip nustatyta oficialiame 16.2.2.5 taisyklės išaiškinyje; bendras jų skaičius negali viršyti 70; pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą tarp šių narių negali būti daugiau kaip vienas konkrečios šalies atstovas;
 - 1.1.2. aktyvūs sportininkai, kaip nustatyta oficialiame 16.2.2.2 taisyklės išaiškinyje, jų bendras skaičius negali viršyti 15;

- 1.1.3. prezidentai ar asmenys, vadovaujantys TF'oms, TF'ų asociacijoms ar kitoms TOK'o pripažintoms organizacijoms; jų bendras skaičius negali viršyti 15;
 - 1.1.4. prezidentai ar asmenys, vadovaujantys NOK'ams arba pasaulio ar žemynų NOK'ų asociacijoms; jų bendras skaičius negali viršyti 15; tarp jų negali būti daugiau kaip vienas konkrečios šalies atstovas.
- 1.2. TOK įdarbina ir renka savo narius iš tinkamų asmenų, kuriuos jis pripažįsta esant kvalifikuotus, pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą.
 - 1.3. TOK priima naujus narius ceremonijoje, per kurią jie pasižada vykdyti savo pareigas ir priima priesaiką:

„Turėdamas garbę tapti Tarptautinio olimpinio komiteto nariu ir suprasdamas savo atsakomybę, aš pasižadu visomis išgalėmis tarnauti olimpiniam sąjūdžiui; pasižadu pats laikytis ir reikalauti, kad būtų laikomasi visų Olimpinės chartijos nuostatų ir TOK'o sprendimų, kuriuos besąlygiškai priimu; pasižadu laikytis Etikos kodekso ir atsiriboti nuo bet kokios politinės ar komercinės įtakos, taip pat nuo visų rasinių ar religinių požiūrių; pasižadu kovoti su visomis kitomis diskriminacijos rūšimis ir visomis aplinkybėmis ginti TOK'o ir olimpinio sąjūdžio interesus.“
 - 1.4. TOK nariai atstovauja TOK'o ir olimpinio sąjūdžio interesams, juos propaguoja savo šalyse ir olimpinio sąjūdžio organizacijose, kuriose jie tarnauja.
 - 1.5. TOK nariai negali prisiimti vyriausybių, organizacijų ar trečiųjų šalių jokių instrukcijų ar įpareigojimų, kurie trukdytų laisvai veikti ir nepriklausomai balsuoti.
 - 1.6. TOK nariai nėra asmeniškai atsakingi už TOK'o skolas ar įsipareigojimus.
 - 1.7. Pagal 16.3 taisyklę kiekvienas TOK narys renkamas aštuonerių metų laikotarpiui su galimybe būti perrinktam vienam ar keliems laikotarpiais ateityje. Perrinkimo procedūra yra nustatyta TOK Vykdomojo komiteto.

2. Pareigos:

Kiekvienas TOK narys turi vykdyti šias pareigas:

- 2.1. laikytis Olimpinių chartijos, Etikos kodekso ir kitų TOK'o dokumentų;
- 2.2. dalyvauti sesijose;
- 2.3. dalyvauti TOK komisijų, į kurias yra paskirtas, darbe;
- 2.4. prisidėti prie olimpinio sąjūdžio plėtros ir propagavimo;
- 2.5. stebėti TOK'o programų įgyvendinimą savo šalyje ir olimpinio sąjūdžio organizacijoje, kurioje tarnauja;
- 2.6. prezidento prašymu informuoti jį apie olimpinio sąjūdžio plėtrą ir propagavimą savo šalyje ir olimpinio sąjūdžio organizacijoje, kurioje tarnauja;
- 2.7. nedelsiant informuoti TOK prezidentą apie visus įvykius, galinčius trukdyti laikytis Olimpinių chartijos nuostatų arba kitokiu būdu neigiamai veikti olimpinį sąjūdį savo šalyje ir olimpinio sąjūdžio organizacijoje, kurioje tarnauja;
- 2.8. vykdyti kitas prezidento pavestas užduotis.

3. Narystės nutraukimas:

TOK narių narystė nutraukiama šiomis sąlygomis:

3.1. Atsistatydinus:

Bet kuris TOK narys gali bet kuriuo metu nutraukti savo narystę TOK'e, padavęs TOK prezidentui raštišką atsistatydinimo pareiškimą. Vykdomasis komitetas, prieš priimdamas nutarimą dėl atsistatydinimo, gali paprašyti išklausti atsistatydinantįjį.

3.2. Neperrinkus:

Bet kuris TOK narys netenka narystės be jokių papildomų formalumų, jei jis nėra perrenkamas pagal 16.1.7 taisyklę, oficialų 16.2.6 taisyklės išaiškinimą ir atskirais oficialaus 16.2.7.2 taisyklės išaiškinimo atvejais.

3.3. Suėjus ribiniam amžiui:

Bet kuris TOK narys netenka narystės kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 70 metų, pabaigoje pagal oficialų 16.2.7.1 taisyklės išaiškinimą.

3.4. Nelankant sesijų ar nedalyvaujant TOK'o veikloje:

Bet kuris TOK narys turi netekti narystės be jokio savo pareiškimo, išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejus, jei jis nelanko sesijų ar nevykdo jokios aktyvios veiklos TOK'e dvejus metus iš eilės. Tokiais atvejais narystės nutraukimas Vykdomojo komiteto siūlymu bus patvirtintas sesijos sprendimu.

3.5. Pasikeitus gyvenamajai vietai ar pagrindinių interesų centrui:

Bet kuris TOK narys pagal 16.1.1.1 taisyklę turi netekti narystės, jei jis perkėlė savo gyvenamąją vietą ar pagrindinių interesų centrą į kitą nei jo išrinkimo metu buvusią šalį. Šiuo atveju narystės nutraukimas Vykdomojo komiteto siūlymu bus patvirtintas sesijos sprendimu.

3.6. Nariai, išrinkti kaip aktyvūs sportininkai:

Bet kuris TOK narys pagal 16.1.1.2 taisyklę netenka narystės, jei nebėra TOK Sportininkų komisijos narys.

3.7. Prezidentai ar asmenys, vadovaujantys NOK'ams arba pasaulio ar žemynų NOK'ų asociacijoms, taip pat vadovaujantys TF'oms, TF'ų asociacijoms ar kitoms TOK'o pripažintoms organizacijoms:

Bet kuris TOK' narys pagal 16.1.1.3 taisyklę netenka narystės, kai nustoją vykdyti funkciją, kurią jis vykdė, kai buvo išrinktas į TOK'ą.

3.8. Pašalinimas:

3.8.1. TOK narys gali būti pašalintas sesijos sprendimu, jeigu jis sulaužė priesaiką arba jeigu sesija nusprendžia, kad šis narys nepaisė TOK'o interesų ar tyčia juos kompromitavo arba jo veikla yra neverta TOK'o.

- 3.8.2. Sprendimas pašalinti TOK narį priimamas sesijoje Vykdomojo komiteto siūlymu. Toks sprendimas priimamas dviejų trečdalių balsų dauguma. Šalinamasis narys turi teisę būti išklaustas; ši teisė apima teisę susipažinti su kaltinimais ir teisę atstovauti asmeniškai arba pateikti ginamąjį raštą.
 - 3.8.3. Kol sesija apsisprendžia dėl siūlymo narį pašalinti, TOK Vykdomasis komitetas gali sustabdyti narystę ir atimti tokiam nariui visas ar dalį teisių, privilegijų ir funkcijų, suteiktų jo narystės.
 - 3.8.4. Iš TOK'o pašalintas narys negali būti NOK'o, NOK'ų asociacijos ar OŽOK'o nariu.
4. Garbės prezidentas – nusipelnę nariai – garbės nariai:
- 4.1. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu sesija gali išrinkti Garbės prezidentu TOK narį, kuris išskirtinai gerai atliko pareigas būdamas TOK prezidentu. Garbės prezidentas turi teisę teikti savo pasiūlymus.
 - 4.2. Bet kuris TOK narys, baigiantis kadenciją po ne mažiau kaip 10 metų tarnybos TOK'e ir išskirtinai gerai atlikęs savo pareigas, TOK Vykdomojo komiteto siūlymu gali būti sesijos išrinktas TOK nusipelnusiu nariu.
 - 4.3. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu sesija gali išrinkti garbės nariais žymius asmenis, nebuvusius TOK nariais, kurie padarė išskirtines paslaugas TOK'ui.
 - 4.4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai ir garbės nariai yra išrenkami iki gyvos galvos. Jie neturi balsavimo teisės ir negali pretenduoti į jokiais pareigas TOK'e. 16.1.1–1.5, 16.1.7, 16.2, 16.3 taisyklių ir oficialaus 16.1 ir 16.2 taisyklių išaiškinimo nuostatos jiems netaikomos. Jų statusas gali būti atšauktas sesijos sprendimu.

Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas

1. Tinkamumas:

Bet kuris atitinkamos šalies pilietis, sulaukęs 18 metų, gali tapti TOK nariu, jeigu:

- 1.1. *Šio asmens kandidatūra pateikiama laikantis tolesnio 2.1 punkto reikalavimų;*
 - 1.2. *Šis asmuo atitinka tolesnio 2.2 punkto sąlygas;*
 - 1.3. *Šią kandidatūrą įvertino Paskyrimų komisija;*
 - 1.4. *TOK Vykdomasis komitetas pasiūlo sesijai rinkti šį asmenį.*
2. *TOK narių rinkimo procedūra:*
- 2.1. *Kandidatūrų pateikimas TOK narių rinkimams:*

Pateikti kandidatūras TOK narių rinkimams turi teisę šie asmenys ir organizacijos: TOK nariai, TF'os, TF'ų asociacijos, NOK'ai, NOK'ų pasaulio ar žemynų asociacijos ir kitos TOK'o pripažintos organizacijos.
 - 2.2. *Kandidatūrų priėmimas:*

Kad kandidatūros būtų priimtos, jos turi būti pateiktos prezidentui raštu ir turi atitikti šias sąlygas:

 - 2.2.1. *Visi asmenys ar organizacijos, teikiančios kandidatūrą TOK narių rinkimams, privalo kiekvienai kandidatūrai aiškiai nurodyti, ar šis kandidatas yra siūlomas kaip aktyvus sportininkas, vadovaujantis tolesniu 2.2.2 punktu, ar kandidatūra yra susijusi su funkcijomis, kurias kandidatas vykdo vienoje iš 2.2.3 ir 2.2.4 punktuose minimų organizacijų, ar kandidatas yra nepriklausomas asmuo, kaip nurodyta 2.2.5 punkte.*
 - 2.2.2. *Jeigu kandidatas yra siūlomas kaip aktyvus sportininkas pagal 16.1.1.2 taisyklę, toks kandidatas turėjo būti išrinktas arba paskirtas į TOK Sportininkų komisiją ne vėliau kaip po olimpiados žaidynių ar žiemos olimpinių žaidynių, kurios rengiamos po paskutinių olimpinių žaidynių, kuriose šis kandidatas paskutinį kartą dalyvavo, paskelbimo.*
 - 2.2.3. *Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu TF, TF'ų asociacijoje ar kitoje pagal 3.5 taisyklę TOK'o pripažintoje organizacijoje, toks kandidatas privalo eiti prezidento pareigas arba užimti kitas vadovaujančias pozicijas.*

- 2.2.4. *Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu NOK'e ar NOK'ų pasaulio ar žemyno asociacijoje, toks kandidatas privalo eiti prezidento pareigas arba užimti kitas vadovaujančias pozicijas.*
- 2.2.5. *Bet kuri kita kandidatūra yra nepriklausomas asmuo, kuris yra šalies, kurioje šis asmuo nuolatinai gyvena ir koncentruoja savo interesus ir kurioje yra NOK, pilietis.*
- 2.3. TOK Paskyrimų komisija:
- 2.3.1. *TOK Paskyrimų komisijos užduotis – įvertinti kiekvieną kandidatą, pretenduojantį tapti TOK nariu, pagal oficialius 16.2.4 ir 21.3 taisyklių išaiškinimus.*
- 2.3.2. *TOK Paskyrimo komisijoje turi būti bent po vieną TOK Etikos komisijos ir TOK Sportininkų komisijos atstovą.*
- 2.4. TOK Paskyrimų komisijos uždavinys:
- 2.4.1. *TOK Paskyrimų komisijos uždavinys – įvertinti visus kandidatus, pretenduojančius tapti TOK nariais, ir per TOK prezidento nustatytą terminą TOK Vykdomajam komitetui pateikti kiekvieno kandidato rašytinį įvertinimą.*
- 2.4.2. *TOK Paskyrimų komisija surenka visą naudingą informaciją apie kandidatus, ypač tą informaciją, kuri susijusi su jų profesine ar materialine padėtimi, taip pat profesine ir sportine veikla; Komisija gali paprašyti kandidatą pateikti informaciją apie asmenis, iš kurių ji gali paprašyti informacijos; Komisija taip pat gali iškviešti kandidatą pokalbiui.*
- 2.4.3. *Komisija tikrina kiekvieno kandidato tinkamumą, kilmę ir galimybę būti patvirtintam, prireikus ir kandidato, kaip aktyvaus sportininko, statusą ir funkcijas, su kuriomis kandidatūra yra siejama.*
- 2.5. TOK narių rinkimo procedūros TOK Vykdomajame komitete:
- 2.5.1. *Tik TOK Vykdomasis komitetas gali pasiūlyti kandidatūrą sesijai. Nusprendęs siūlyti kandidatūrą, TOK Vykdomasis komitetas, ne vėliau kaip likus mėnesiui iki sesijos atidarymo, pateikia sesijai*

savo raštišką pasiūlymą, prie kurio prideda Paskyrimų komisijos įvertinimą. TOK Vykdomasis komitetas gali išklausti kandidatą. Jis taip pat gali pasiūlyti keletą kandidatūrų į vieną TOK nario vietą.

2.5.2. Kandidatūrų, siūlomų pagal ankstesnius 2.2.1 ir 2.2.2 punktus kaip aktyvūs sportininkai, peržiūra gali būti pagreitinta ir terminai, nurodyti 2.4.1 ir 2.5.1 punktuose, atšaukti, jeigu būtina pagreitinoti į TOK Sportininkų komisiją išrinktų naujų aktyvių sportininkų rinkimą į TOK narius.

2.6. TOK narių rinkimo procedūros sesijoje:

2.6.1. Tik sesija gali išrinkti TOK narius.

2.6.2. Paskyrimų komisijos pirmininkas turi teisę pristatyti sesijai savo Komisijos nuomonę.

2.6.3. Visos TOK Vykdomojo komiteto siūlomos kandidatūros TOK narių rinkimams yra pateikiamos sesijai balsuoti; TOK nariai renkami slaptu balsavimu; sprendimai priimami balsų dauguma.

2.7. Pereinamosios nuostatos:

TOK narių, išrinktų iki 110-osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.), nustatytos teisės bus išlaikomos tokia tvarka:

2.7.1. TOK narys, išrinktas iki 110-osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.), privalo atsistatydinti kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 80 metų, pabaigoje, išskyrus tą atvejį, jeigu jis išrinktas iki 1966 metų. Jeigu TOK narys sulaukia 80 metų būdamas prezidentu, viceprezidentu arba TOK Vykdomojo komiteto nariu, jis atsistatydina kitos TOK sesijos pabaigoje.

2.7.2. Vieno nario iš vienos šalies apribojamas, kaip nurodyta 16.1.1.1 taisyklės paskutiniame sakinyje, netaikomas TOK nariams, kurie išrinkti iki 110-osios sesijos uždarymo datos (1999 m. gruodžio 11 d.).

3. Narių registras:

TOK Vykdomasis komitetas išlaiko nuolatos atnaujinamą visų TOK narių, Garbės prezidento, nusipelnusių narių ir garbės narių registrą. Registre nurodoma kiekvieno nario kandidatūros kilmė, taip pat nurodoma, ar nario kandidatūra buvo pateikta kaip aktyvaus sportininko, ar kandidatūra siejama su tam tikromis funkcijomis, ar kandidatūra buvo pateikta kaip nepriklausomo asmens.

4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai:

4.1. Garbės prezidentas yra kviečiamas į olimpines žaidynes, olimpinį kongresą, sesijas ir TOK Vykdomojo komiteto susirinkimus, kur jam numatyta vieta šalia prezidento. Garbės prezidentas turi teisę teikti patarimus.

4.2. Nusipelnę nariai yra kviečiami į olimpines žaidynes, olimpinį kongresą ir sesijas, kur kiekvienam numatyta vieta. Jie gali teikti savo patarimus prezidento paprašyti.

4.3. Garbės nariai yra kviečiami į olimpines žaidynes ir olimpinį kongresą, kur kiekvienam numatyta vieta. Be to, prezidentas gali pakviesti juos dalyvauti kituose TOK'o susitikimuose ar renginiuose.

17. Organizacinė struktūra

TOK'o valdžią įgyvendina šios jo institucijos:

1. Sesija.
2. Vykdomasis komitetas.
3. Prezidentas.

18. Sesija*

1. Sesija yra visuotinis TOK narių susirinkimas. Sesija yra aukščiausioji TOK'o institucija. Jos sprendimai yra galutiniai. Sesija vyksta vieną kartą per metus. Neeilinė TOK sesija šaukiama prezidento iniciatyva ar ne mažiau kaip vieno trečdaliu TOK narių raštišku pageidavimu.

2. Sesijos galios yra tokios:
 - 2.1. Priimti ar patvirtinti Olimpinę chartiją.
 - 2.2. Rinkti TOK narius, Garbės prezidentą, nusipelnčius narius ir garbės narius.
 - 2.3. Rinkti TOK Vykdomojo komiteto prezidentą, viceprezidentą ir visus kitus jo narius.
 - 2.4. Rinkti olimpinių žaidynių miestus rengėjus.
 - 2.5. Išrinkti miestą, kuriame vyks eilinė sesija, o neeilinės sesijos vietą nustato prezidentas.
 - 2.6. Tvirtinti TOK'o metines ataskaitas ir apyskaitas.
 - 2.7. Skirti TOK'o auditorius.
 - 2.8. Spręsti dėl visiško NOK'ų, NOK'ų asociacijų, TF'ų, TF'ų asociacijų ir kitų organizacijų pripažinimo arba pripažinimo atšaukimo.
 - 2.9. Atleisti TOK narius ir atšaukti Garbės prezidento, nusipelnusių narių ir garbės narių statusą.
 - 2.10. Spręsti kitus klausimus, numatytus įstatymuose ir Olimpiniėje chartijoje.
3. Kad įvyktų sesija, būtina, kad dalyvautų pusė plius vienas visų TOK narių. Sesija sprendimus priima balsų dauguma, tačiau Olimpinės chartijos taisyklėse arba kitose Olimpinės chartijos dalyse išdėstytų pagrindinių olimpizmo principų pakeitimai yra priimami dviejų trečdalių balsų dauguma.
4. Kiekvienas TOK narys turi vieną balsą. Susilaikiusių ir tušti arba sugadinti biuleteniai neįskaičiuojami į reikalaujamą daugumą. Balsavimas pagal įgaliojimą yra draudžiamas. Slaptas balsavimas vyksta tada, kai to reikalauja Olimpinė chartija, jeigu taip nusprendžia pirmininkas arba to prašo ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis sesijoje dalyvaujančių TOK narių. Esant vienodam balsų skaičiui, pirmininko balsas yra lemiamas.

5. Šios chartijos 18.3 ir 18.4 taisyklių nuostatos taikomos tiek asmenų, tiek ir olimpinės žaidynės rengiančio miesto rinkimams. Tačiau jeigu dalyvauja arba lieka du kandidatai, tai išrinktu skelbiamas tas kandidatas, kuris surinko daugiau balsų.
6. Sesija gali įgaliojimus perduoti Vykdomajam komitetui.

Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas

1. *TOK Vykdomasis komitetas yra atsakingas už pasirengimą sesijoms ir jų organizavimą, įskaitant visų su sesijos organizavimu susijusių finansinių reikalų tvarkymą.*
2. *Apie numatomos eilinės sesijos datą visiems TOK nariams pranešama ne vėliau, kaip likus šešioms mėnesiams iki sesijos atidarymo. Sesiją oficialiai šaukia prezidentas savo sprendimu (potvarkiu) likus ne mažiau kaip trisdešimčiai dienų iki eilinės sesijos ir likus ne mažiau kaip dešimčiai dienų iki neeilinės sesijos. Kartu su šaukimu į sesiją išsiunčiama ir darbotvarkė, kurioje nurodomi sesijoje svarstyti klausimai.*
3. *Sesijai pirmininkauja prezidentas, jei jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis viceprezidentas, kuris turi didžiausią stažą, o jeigu ir jo nėra arba jis negali pirmininkauti – dalyvaujantis TOK Vykdomojo komiteto narys, kuris turi didžiausią stažą.*
4. *Visi sesijos sprendimai, įskaitant ir sprendimus dėl Olimpinės chartijos pakeitimų, įsigalioja nedelsiant, nebent jeigu sesija nusprendžia kitaip. Klausimas, kuris neįtrauktas į sesijos darbotvarkę, gali būti svarstomas tik tokiu atveju, jeigu to reikalauja vienas trečdalis TOK narių arba jeigu tokį sprendimą priima pirmininkas.*
5. *TOK narys privalo nusišalinti nuo balsavimo esant tokioms sąlygoms:*
 - 5.1. *kai balsuojama dėl olimpinės žaidynės rengiančio miesto kandidatūros, o tas miestas kandidatas yra toje šalyje, kurios pilietis yra TOK narys;*
 - 5.2. *kai balsuojama dėl olimpinės sesijos, kongreso ar dėl kurio nors kito susirinkimo ar įvykio vietos, o tas miestas ar bet kuri kita institucija yra TOK nario šalyje;*

- 5.3. *kai balsuojama dėl kandidato narystės TOK'e, o šis kandidatas yra pilietis tos pačios šalies kaip ir TOK narys;*
- 5.4. *kai balsuojama dėl posto TOK Vykdomajame komitete ar dėl bet kurių kitų pareigų, o kandidatas yra pilietis tos pačios šalies kaip ir TOK narys;*
- 5.5. *kai balsuojama dėl bet kurio kito klausimo, susijusio su šalimi, kurios pilietis yra TOK narys, ar su tos šalies NOK'u.*

Iškilius abejonėms, posėdžio pirmininkas sprendžia dėl atitinkamo TOK nario dalyvavimo balsavime.

6. *Visų rinkimų, išskyrus prezidento, tvarką nustato prezidentas. Prezidento rinkimų tvarką nustato TOK Vykdomasis komitetas.*
7. *Visas su sesija ir balsavimu susijusias procedūras, kurių nenustato Olimpinių chartija, nustato prezidentas.*
8. *Skubos atveju prezidentas arba TOK Vykdomasis komitetas gali TOK nariams pateikti rezoliuciją arba sprendimą balsuoti raštu, įskaitant faksu ir elektroniniu paštu.*
9. *Visų susirinkimų protokolai ir kiti sesijų įrašai yra tvirtinami prezidento sprendimu.*

19. TOK Vykdomasis komitetas*

1. Sudėtis:

TOK Vykdomąjį komitetą sudaro prezidentas, keturi viceprezidentai ir kiti dešimt narių. Narių pasirinkimas atspindi sesijos sudėtį. Per kiekvienus rinkimus sesija turi užtikrinti, kad bus laikomasi minėto principo.

2. Rinkimai, kadencija, mandato atnaujinimas ir laisvos vietos:

- 2.1. *Visi TOK Vykdomojo komiteto nariai renkami sesijoje balsų dauguma slaptu balsavimu.*
- 2.2. *Viceprezidentų ir kitų dešimties TOK Vykdomojo komiteto narių kadencija trunka ketverius metus. Narys į TOK Vykdomąjį komitetą gali būti*

renkamas daugiausia dviem kadencijoms iš eilės nepaisant pareigų, į kurias jis buvo išrinktas.

- 2.3. Jeigu narys išbuvo dvi kadencijas iš eilės, kaip nustatyta 19.2.2 taisyklėje, pakartotinai į TOK Vykdomąjį komitetą jis gali būti išrinktas ne anksčiau kaip po dvejų metų. Ši nuostata netaikoma prezidento kadencijai, kuriai laukimo terminas nenumatytas.
- 2.4. Atsiradus TOK Vykdomajame komitete bet kokiai laisvai vietai, išskyrus prezidento, naujas narys į šią vietą ketverių metų kadencijai renkamas artimiausioje sesijoje.
- 2.5. Visi TOK Vykdomojo komiteto nariai pradeda arba atnaukina savo kadenciją pasibaigus sesijai, kurioje jie buvo išrinkti. Jų kadencija baigiasi kartu su paskutine eiline sesija, vykstančia tais metais, kai turi baigtis jų įgaliojimai.
- 2.6. Šioje taisyklėje metai reiškia laikotarpį tarp dviejų viena po kitos einančių sesijų.

3. Įgaliojimai, atsakomybė ir pareigos:

TOK Vykdomasis komitetas yra atsakingas už TOK'o administravimą ir jo reikalų tvarkymą. Jis vykdo šias funkcijas:

- 3.1. žiūri, kad būtų laikomasi Olimpinių chartijos;
- 3.2. tvirtina visas su veiklos organizavimu susijusias vidaus tvarkos taisykles;
- 3.3. rengia metinę ataskaitą bei metinę apyskaitą ir teikia jas sesijai kartu su auditoriaus ataskaita;
- 3.4. pateikia sesijai pranešimą apie visus siūlomus taisyklių ir išaiškinimų pakeitimus;
- 3.5. teikia TOK sesijai pavardes asmenų, kuriuos siūlo rinkti į TOK'ą;
- 3.6. rengia ir prižiūri olimpines žaidynes rengiančių kandidatūrų priėmimo ir atrankos procedūros taikymą;

- 3.7. rengia TOK sesijų darbotvarkes;
 - 3.8. prezidento siūlymu skiria ir atleidžia generalinį direktorių. Sprendimus dėl jo atlyginimo ir nuobaudų priima prezidentas;
 - 3.9. vadovaudamasis įstatymu užtikrina tinkamą visų protokolų, sąskaitų ir kitų TOK'o įrašų, įskaitant visų sesijų, TOK Vykdomojo komiteto ir kitų komisijų ar darbo grupių susitikimų protokolų, saugojimą;
 - 3.10. priima sprendimus ir leidžia teisiškai įpareigojančias TOK'o taisykles pasirinktu tinkamiausiu pavidalu, pavyzdžiui, kodeksus, potvarkius, normas, direktyvas, vadovus, instrukcijas, reikalavimus ir kitus sprendimus, įskaitant, bet neapsiribojant, Olimpinės chartijos deramam įgyvendinimui ir olimpiinių žaidynių rengimui reikalingus nuostatus bei taisykles;
 - 3.11. bent vieną kartą per dvejus metus organizuoja periodinius susitikimus su TF'omis ir NOK'ais. Šiems susitikimams pirmininkauja prezidentas, kuris, pasikonsultavęs su atitinkamomis institucijomis, nustato procedūras ir darbotvarkę;
 - 3.12. nustato ir skiria TOK'o garbės apdovanojimus;
 - 3.13. vykdo visus kitus įgaliojimus ir pareigas, kurių įstatymas ar Olimpinė chartija nepriskiria sesijai ar prezidentui.
4. Įgaliojimų delegavimas:

TOK Vykdomasis komitetas gali vienam ar daugiau TOK Vykdomojo komiteto narių, TOK komisijoms, TOK administracijos nariams, kitoms institucijoms ar tretiesiems asmenims deleguoti įgaliojimus.

Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas

1. *Prezidentas yra atsakingas už visų TOK Vykdomojo komiteto susirinkimų organizavimą. Jis gali dalį ar visus šiuos savo įgaliojimus deleguoti generaliniam direktoriui.*
2. *TOK Vykdomasis komitetas susirenka prezidento kvietimu arba pareikalavus narių daugumai mažiausiai dešimt dienų prieš susirinkimą. Pranešime dėl susirinkimo turi būti nurodyti klausimai, kurie bus svarstomi susirinkimo metu.*

3. *Vykdomojo komiteto susirinkimui pirmininkauja prezidentas, o jei jo nėra arba jis negali – susirinkime dalyvaujantis didžiausią stažą pagal šias pareigas turintis viceprezidentas, o jeigu ir šis nedalyvauja ar negali – susirinkime dalyvaujantis didžiausią stažą pagal šias pareigas turintis Vykdomojo komiteto narys.*
4. *Būtinai TOK Vykdomojo komiteto posėdžio kvorumas – aštuoni nariai.*
5. *TOK Vykdomojo komiteto sprendimai priimami balsų dauguma.*
6. *Kiekvienas narys turi vieną balsą. Skaičiuojant balsus ir nustatant daugumą susilaikiusiųjų balsai ir neužpildyti arba sugadinti biuleteniai neskaičiuojami. Neleidžiama balsuoti pagal įgaliojimą. Slaptai balsuojama, kai to reikalauja Olimpinė chartija, kai taip nusprendžia posėdžio pirmininkas arba kai to prašo ne mažiau kaip ketvirtadalis dalyvaujančių narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra posėdžio pirmininko balsas.*
7. *TOK Vykdomojo komiteto narys turėtų nusišalinti nuo balsavimo esant aplinkybėms, išvardytoms oficialiame 18.5 taisyklės išaiškinyje.*
Esant abejonėms pirmininkas priima sprendimą dėl atitinkamo nario dalyvavimo balsavime.
8. *Bet kokias su TOK Vykdomojo komiteto susirinkimu susijusias procedūras, kurių nenustato Olimpinė chartija, nustato prezidentas.*
9. *TOK Vykdomasis komitetas savo susirinkimus gali organizuoti telekonferencijų ar vaizdo konferencijų būdu.*
10. *Skubos atveju prezidentas gali pateikti rezoliuciją TOK Vykdomojo komiteto nariams balsuoti raštu, įskaitant faksu ir elektroniniu paštu.*
11. *Visų susirinkimų protokolai ir kiti įrašai yra tvirtinami prezidento sprendimu.*

20. Prezidentas*

1. TOK sesija iš savo narių slaptu balsavimu renka prezidentą aštuoneriems metams su galimybe perrinkti ketverių metų kadencijai vieną kartą.
2. Prezidentas atstovauja TOK'ui ir vadovauja visai jo veiklai.

3. TOK'o vardu prezidentas gali imtis veiksmų arba priimti sprendimus, kai aplinkybės neleidžia to padaryti sesijai arba TOK Vykdomajam komitetui. Tokie veiksmai arba sprendimai turi būti nedelsiant pateikti ratifikuoti kompetentingiems organams.
4. Jeigu prezidentas negali eiti pareigų, jį pavaduoja didžiausią stažą turintis viceprezidentas, kol prezidentas vėl pradeda eiti savo pareigas, o jeigu prezidentas negrįžtamai praranda gebėjimą vykdyti savo pareigas – kol artimiausioje TOK sesijoje bus išrinktas naujas prezidentas. Šis naujas prezidentas renkamas aštuoneriems metams su galimybe būti perrinktam ketverių metų kadencijai vieną kartą.

Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas

Kandidatai į prezidentus yra skelbiami likus trims mėnesiams iki atidarymo sesijos, kurios metu vyks prezidento rinkimai. Tačiau šį terminą savo sprendimu gali pakeisti TOK Vykdomasis komitetas, jeigu, jo nuomone, egzistuoja sąlygos, kurios pateisina tokį pakeitimą.

21. TOK komisijos*

TOK komisijos gali būti steigiamos turint tikslą patarti sesijoms, TOK Vykdomajam komitetui arba prezidentui pagal poreikį. Prezidentas esant reikalui įsteigia nuolatines arba laikinasias (ad hoc) komisijas ar darbo grupes. Jei Olimpinė chartija ar specifiniai TOK Vykdomojo komiteto aktai nenurodo kitaip, prezidentas tvirtina šių komisijų nuostatus, skiria visus jų narius ir sprendžia dėl jų paleidimo, nutaręs, kad jos įgyvendino savo užduotį. Joks komisijos ar darbo grupės susirinkimas negali įvykti be išankstinio prezidento pritarimo, išskyrus atvejus, kai Olimpinė chartija ar specifiniai TOK Vykdomojo komiteto aktai nurodo kitaip. Prezidentas yra visų komisijų ir darbo grupių narys ex officio (pagal pareigas) ir turi pirmumo teisę, kai tik dalyvauja jų posėdžiuose.

Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas

1. TOK Sportininkų komisija:

TOK Sportininkų komisiją turi sudaryti nariai, kurių dauguma yra sportininkai, išrinkti olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių sportininkų. Rinkimai turi vykti olimpiados žaidynių arba žiemos olimpinio žaidynių metu pagal TOK Vykdomojo komiteto nustatytas taisykles ir konsultuojantis su Sportininkų komisija.

Apie rinkimus TF'ams ir NOK'ams turi būti pranešta ne vėliau kaip likus vieniems metams iki olimpinių žaidynių, kurių metu vyks rinkimai.

Visas Sportininkų komisijos taisykles ir procedūras turi patvirtinti TOK Vykdomasis komitetas po konsultacijų su Sportininkų komisija.

2. *TOK Etikos komisija:*

TOK Etikos komisija yra sudaroma pagal 22 taisyklę ir oficialų 22 taisyklės išaiškinimą.

3. *TOK Paskyrimų komisija:*

Paskyrimų komisija sudaroma siekiant įvertinti visus kandidatus į TOK narius. Ji sudaroma pagal oficialų 16.2.3 taisyklės išaiškinimą.

Visas Paskyrimų komisijos taisykles ir procedūras turi patvirtinti TOK Vykdomasis komitetas po konsultacijų su Paskyrimų komisija.

4. *Olimpinio solidarumo komisija:*

Olimpinio solidarumo komisija sudaroma užduotims, numatytiems 5 taisyklėje ir oficialiame 5 taisyklės išaiškiniame, vykdyti.

5. *Miestų kandidatų vertinimo komisija:*

Siekdamas įvertinti miestus, kandidatuojančius rengti olimpiados žaidynes ir žiemos olimpinės žaidynes, prezidentas steigia dvi miestų kandidatų vertinimo komisijas pagal oficialų 33.2.2 taisyklės išaiškinimą.

6. *Olimpinių žaidynių koordinavimo komisija:*

Siekdamas pagerinti olimpinių žaidynių organizavimą ir TOK'o, OŽOK'o, TF'ų ir NOK'ų bendradarbiavimą, prezidentas steigia Koordinavimo komisiją pagal 37 taisyklę ir oficialų 37 taisyklės išaiškinimą.

7. *TOK Medicinos komisija:*

7.1. Prezidentas steigia Medicinos komisiją, jos nuostatuose turi būti šios pareigos:

7.1.1. įgyvendinti Pasaulio antidopingo kodeksą ir visas kitas TOK'o antidopingo taisykles, ypač olimpinių žaidynių metu;

7.1.2. tobulinti sportininkų medicininės priežiūros ir sveikatos gaires.

7.2. Medicinos komisijos nariai olimpinių žaidynių metu jokių atveju negali atstovauti NOK'ui kaip medicinos srities atstovai. Taip pat jie turi nedalyvauti diskusijose dėl Pasaulio antidopingo kodekso nesilaikymo, jei diskutuojama apie jų NOK'o narius.

8. Procedūros:

kiekvienai TOK komisijai vadovauja TOK narys. TOK komisijos gali organizuoti susitikimus vaizdo arba telekonferencijų būdu.

22. TOK Etikos komisija*

TOK etikos komisijos užduotis yra nustatyti ir atnaujinti etikos principus, įskaitant Etikos kodeksą, remiantis vertybėmis ir principais, išdėstytais Olimpinėje chartijoje, kurios sudedamoji dalis yra ir minėtasis kodeksas. Be to, ji tiria skundus dėl etikos principų negerbimo, įskaitant Etikos kodekso dalis, ir, jei būtina, TOK Vykdomajam komitetui siūlo sankcijas.

Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas

1. TOK Etikos komisijos sudėtis ir struktūra yra nurodyta jos statute.
2. Bet kokie Etikos kodekso, TOK Etikos komisijos statuto ar kitų nuostatų ir vykdymo instrukcijų, leidžiamų Etikos komisijos, pakeitimai yra teikiami TOK Vykdomajam komitetui tvirtinti.

23. Kalbos

1. TOK'o oficialiosios kalbos yra prancūzų ir anglų.
2. Visose TOK sesijose turi būti sinchroniškai verčiama į prancūzų, anglų, vokiečių, ispanų, rusų ir arabų kalbas.

3. Jeigu Olimpinės chartijos ir visų kitų TOK'o dokumentų tekstai prancūzų ir anglų kalbomis skiriasi, tai pirmenybė teikiama prancūziškajam, jei nėra kitokio aiškaus raštiško nurodymo.

24. TOK'o lėšos

1. TOK gali priimti dovanas ir palikimus, taip pat ieškoti kitų lėšų šaltinių savo užduotims vykdyti. Jis gauna pajamų iš naudojimosi savo teisėmis, įskaitant naudojimąsi televizija, rėmimą, teisę į olimpinę nuosavybę, bet jomis neapsiribojant, taip pat olimpinių žaidynių šventimo teisėmis.
2. Siekdamas tobulinti olimpinį sąjūdį, TOK gali skirti dalį savo pajamų TF'oms, NOK'ams, įskaitant olimpinį solidarumą, ir OŽOK'ams.

3

Tarptautinės federacijos (TF'os)

25. TF'ų pripažinimas

Siekdamas skatinti olimpinį sąjūdį, TOK gali pripažinti kaip TF'as vienai arba kelioms sporto šakoms pasauliniu mastu vadovaujančias tarptautines nevyriausybinės organizacijas, į kurias įeina toms sporto šakoms nacionaliniu lygmeniu vadovaujančios organizacijos.

Olimpiniam sąjūdžiui priklausančių TF'ų statutai, tradicijos ir veikla turi atitikti Olimpinę chartiją, įskaitant Pasaulio antidopingo kodekso priėmimą ir įgyvendinimą. Ja vadovaudamasi kiekviena TF tvarko savo sporto šaką savarankiškai ir nepriklausomai.

26. TF'ų paskirtis ir vaidmuo olimpiame sąjūdyje

1. TF paskirtis ir vaidmuo olimpiame sąjūdyje yra:

- 1.1. olimpine dvasia parengti ir įteisinti atitinkamos sporto šakos kultivavimo taisykles ir žiūrėti, kaip jų laikomasi;
- 1.2. užtikrinti savo sporto šakos plėtotę visame pasaulyje;
- 1.3. prisidėti prie Olimpinės chartijos tikslų įgyvendinimo skleidžiant olimpizmo ir olimpinio švietimo idėjas;
- 1.4. reikšti savo nuomonę apie kandidatūras rengti olimpinės žaidynes, ypač techniniais infrastruktūros, susijusios su atitinkama sporto šaka, klausimais;
- 1.5. laikantis Olimpinės chartijos, nustatyti ir pateikti TOK'ui tvirtinti savus tinkamumo olimpinėms žaidynėms kriterijus;

- 1.6. prisiimti atsakomybę už savo sporto šakos kontrolę ir techninį vadovavimą olimpinėse žaidynėse ir, jei rengėjai sutinka, kitose TOK'o globojamose žaidynėse;
 - 1.7. teikti techninę pagalbą įgyvendinant olimpinio solidarumo programas;
 - 1.8. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.
2. Be to, TF turi teisę:
- 2.1. formuluoti pasiūlymus TOK'ui dėl Olimpinių chartijos ir olimpinio sąjūdžio apskritai;
 - 2.2. bendradarbiauti rengiant olimpinius kongresus;
 - 2.3. TOK'o kvietimu dalyvauti TOK komisijų veikloje.

4 Nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK'ai)

27. NOK'ų paskirtis ir vaidmuo*

1. NOK'ų paskirtis – laikantis Olimpinės chartijos savo šalyse plėtoti, propaguoti ir globoti olimpinį sąjūdį.
2. NOK'ų vaidmuo:
 - 2.1. savo šalyse propaguoti pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes, ypač sporto ir švietimo srityse, skatinant olimpinio švietimo programas visų lygių mokyklose, sporto ir kūno kultūros institucijose bei universitetuose; remti olimpinio švietimo institucijų, tokių kaip nacionalinės olimpinės akademijos, olimpiniai muziejai ir kitos, steigimą, su olimpinio sąjūdžiu susijusių programų, įskaitant kultūrinę, kūrimą;
 - 2.2. užtikrinti Olimpinės chartijos laikymąsi savo šalyse;
 - 2.3. skatinti didelio meistriško sporto ir sporto visiems plėtotę;
 - 2.4. padėti rengti sporto darbuotojus, ypač rengiant kursus ir užtikrinant, kad tie kursai padėtų propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;
 - 2.5. veikti prieš bet kokią diskriminaciją ir prievartą sporte;
 - 2.6. priimti ir įgyvendinti Pasaulio antidopingo kodeksą;
 - 2.7. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.
3. NOK'ai turi išimtinę teisę atstovauti savo šalims olimpinėse žaidynėse, taip pat TOK'o globojamosiose regionų, žemynų arba pasaulio kompleksinėse sporto varžybose. Be to, kiekvienas NOK privalo dalyvauti olimpiados žaidynėse siūsdamas sportininkus.

4. NOK'ai turi išimtinę teisę išrinkti ir paskirti miestą, kuris gali kelti savo kandidatūrą rengti olimpines žaidynes jų šalyje.
5. Įgyvendindami savo misiją NOK'ai gali darniai bendradarbiauti su atitinkamomis vyriausybėmis institucijomis. Tačiau jie neturi dalyvauti jokiame veikloje, kuri prieštarautų Olimpinei chartijai. NOK'ai taip pat gali bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis.
6. NOK'ai turi saugoti savo autonomiją ir priešintis bet kokiam spaudimui, įskaitant politinį, teisinį, religinį ar ekonominį, kuris gali kliudyti vadovautis Olimpine chartija.
7. NOK'ai turi teisę:
 - 7.1. nurodyti, identifikuoti ar minėti save kaip „Nacionalinį olimpinį komitetą“ (NOK), ir šis nurodymas ar identifikavimas bus įtrauktas į pavadinimą arba minimas jame;
 - 7.2. vadovaudamiesi Olimpine chartija, siųsti sportininkus, komandos pareigūnus ir kitą komandos personalą į olimpines žaidynes;
 - 7.3. naudotis olimpinio solidarumo parama;
 - 7.4. naudoti olimpinę nuosavybę, kaip nustatyta TOK'o ir vadovaujantis 7–14 taisyklėmis bei jų oficialiu išaiškinimu;
 - 7.5. dalyvauti veikloje, kuriai vadovauja ar kurią globoja TOK, įskaitant regionines žaidynes;
 - 7.6. priklausyti TOK'o patvirtintoms NOK'ų asociacijoms;
 - 7.7. formuluoti pasiūlymus TOK'ui dėl Olimpinės chartijos ir dėl olimpinio sąjūdžio, įskaitant olimpinių žaidynių rengimą;
 - 7.8. teikti savo nuomonę dėl kandidatų rengti olimpines žaidynes;
 - 7.9. TOK'ui paprašius, dalyvauti TOK komisijų veikloje;
 - 7.10. bendradarbiauti rengiant olimpinis kongresus;
 - 7.11. naudotis kitomis teisėmis, kurias jiems suteikia Olimpinė chartija ir TOK.

8. Įvairios TOK tarnybos ir olimpinis solidarumas padeda NOK'ams vykdyti savo misiją.
9. Be bausmių ir sankcijų, numatytų už Olimpinės chartijos pažeidimus, TOK Vykdomasis komitetas, kad apgintų olimpinį sąjūdį NOK'o šalyje, gali priimti atitinkamus sprendimus, įskaitant NOK'o pripažinimo sustabdymą arba jo atšaukimą, jeigu NOK'o veiklą ar veiksmus apsunkina jo šalies konstitucija, įstatymai ar kiti teisės aktai, taip pat vyriausybinių ar kitų institucijų sprendimai. Prieš priimdamas tokį sprendimą TOK Vykdomasis komitetas suteikia NOK'ui galimybę būti išklausytam.

28. NOK'ų sudėtis*

1. Nepriklausomai nuo sudėties, NOK'uose privalo būti:
 - 1.1. TOK nariai jų šalyje, jeigu tokių yra. Šie nariai turi balsavimo teisę NOK generalinėje asamblėjoje. Be to, TOK nariai šalyje, nurodytoje 16.1.1.1 ir 16.1.1.2 taisyklėse, yra NOK'o vykdomosios institucijos, kurioje jie turi balsavimo teisę, nariai ex officio (pagal pareigas);
 - 1.2. visos TF'ų narėmis esančios nacionalinės federacijos, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, arba jų paskirti atstovai;
 - 1.3. išrinkti sportininkų atstovai. Šie atstovai turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse. Iš užimamų pareigų jie turi atsistatydinti ne vėliau kaip iki trečios olimpiados po paskutinių olimpinių žaidynių, kuriose jie dalyvavo, pabaigos. NOK'o prašymu TOK Vykdomasis komitetas gali nustatyti išimtį dėl reikalavimo, kad šie atstovai turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse.
2. NOK'ų nariais taip pat gali būti:
 - 2.1. nacionalinės federacijos, TOK'o pripažintų TF'ų narės, kurių sporto šaka nėra įtraukta į olimpinių žaidynių programą;
 - 2.2. sporto šakų susivienijimai ir kitos sporto organizacijos arba jų atstovai, taip pat tos šalies pilietybę turintys asmenys, kurie padėtų stiprinti NOK'o veiksmingumą arba daug prisidėtų prie sporto ir olimpizmo plėtojimo.

3. NOK'o ir jo vykdomosios institucijos balsų daugumą sudarys 1.2 punkte nurodytų nacionalinių federacijų ar jų atstovų balsai. Svarstant su olimpinėmis žaidynėmis susijusius klausimus, skaičiuojami tik šių federacijų ir NOK'o vykdomosios institucijos narių balsai. Pitarus TOK Vykdomajam komitetui, NOK į savo balsų daugumą, taip pat į balsus, skaičiuojamus balsuojant dėl olimpinių žaidynių, gali įtraukti 1.1 punkte nurodytų TOK narių savo šalyje ir 1.3 punkte nurodytų sportininkų atstovų balsus.
4. Vyriausybės arba kitos viešosios valdžios institucijos negali skirti NOK'o narių. Tačiau NOK gali nuspręsti savo nuožiūra nariais rinkti šių institucijų atstovus.
5. NOK'o jurisdikcijos ribos turi sutapti su šalies, kurioje jis įkurtas ir turi savo būstinę, ribomis.

Oficialus 27 ir 28 taisyklių išaiškinimas

1. NOK'o pripažinimo procedūra:

- 1.1. *Nacionalinė sporto organizacija, teikianti paraišką dėl pripažinimo NOK'u, turi TOK'ui pateikti paraišką įrodydama, kad ji atitinka visas Olimpinėje chartijoje, ypač 28 taisyklėje ir oficialiame 27 ir 28 taisyklių išaiškinyje nurodytas sąlygas.*
- 1.2. *Nacionalinė sporto organizacija turi pateikti įrodymus, kad NOK'o narėmis esančios nacionalinės federacijos savo šalyje ir tarptautiniu mastu kultivuoja konkrečias ir realiai egzistuojančias sporto šakas, kad organizuoja varžybas ir jose dalyvauja bei įgyvendina sportininkų rengimo programas. NOK gali pripažinti kiekvienos sporto šakos, kuriai vadovauja TF, tik vieną nacionalinę federaciją. Šios nacionalinės federacijos ar jų išrinkti atstovai sudaro NOK'o ir jo vykdomosios institucijos balsų daugumą. Ne mažiau kaip penkios NOK'ui priklausančios nacionalinės federacijos turi būti TF'ų, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, narės.*
- 1.3. *TOK Vykdomojo komiteto patvirtinti pareiškėjo įstatai yra būtina sąlyga siekiant gauti pripažinimą. Ta pati sąlyga taikoma bet kokiam vėlesniam NOK'o įstatų pakeitimui ar patikslinimui. NOK'o įstatai turi visiškai atitikti Olimpinę chartiją ir remtis ja. Jeigu dėl NOK'o įstatų aiškinimo ar traktavimo kyla kokių nors abejonių arba jeigu yra prieštaravimų tarp įstatų ir Olimpinės chartijos, vadovujamasi Olimpine chartija.*

- 1.4. *Vadovaudamasis NOK'o įstatais, NOK ne rečiau kaip vieną kartą per metus rengia generalinę asamblėją. Į generalinės asamblėjos darbotvarkę NOK'ai būtinai įtraukia metinės ataskaitos ir audituotų finansinių ataskaitų pateikimą ir, jeigu prireikia, pareigūnų bei vykdomosios institucijos narių rinkimą.*
 - 1.5. *NOK'o pareigūnai ir vykdomosios institucijos nariai renkami vadovaujantis NOK'o įstatais ne ilgesnei kaip 4 metų kadencijai; jie gal būti perrenkami.*
 - 1.6. *NOK'o nariai, išskyrus tuos asmenis, kurie dirba administracinį sporto darbą, negali gauti jokios algos, taip pat kitokio atlyginimo už šias pareigas ir teikiamas paslaugas. Tačiau jiems gali būti kompensuotos kelionės, apsigyvenimo ir kitos pateisinamos išlaidos, susijusios su pareigų vykdymu.*
 - 1.7. *NOK, netekęs TOK'o pripažinimo, netenka ir visų teisių, kurias jam buvo suteikusi Olimpinė chartija ir TOK.*
2. *NOK'ų užduotys*
- NOK'ai vykdo tokias užduotis:*
- 2.1. *Jie sudaro, rengia atitinkamas delegacijas ir joms vadovauja olimpinėse žaidynėse, taip pat regiono, žemyno ar pasaulio kompleksinėse TOK'o globojamose sporto varžybose. Jie sprendžia atitinkamų nacionalinių federacijų pasiūlytų sportininkų įrašymo į sąrašus klausimą. Ši atranka turi būti pagrįsta ne tik sportininko sportiniais rezultatais, bet ir jo sugebėjimu būti pavyzdžiu savo šalies jauniems sportininkams. NOK'ai turi užtikrinti, kad nacionalinių federacijų siūlymai visais atžvilgiais atitiktų Olimpinės chartijos nuostatas.*
 - 2.2. *Jie rūpinasi savo delegacijos narių ekipuote, kelione ir apgyvendinimu. Jie sudaro delegacijos narių draudimo nuo nelaimingų atsitikimų (mirtis, negalia, liga, gydymo ir vaistų išlaidos) ir civilinės atsakomybės tretiesiems asmenims sutartis. Jie atsako už savo delegacijos narių elgesį.*
 - 2.3. *Jie vieni turi išskirtinę teisę nustatyti ir spręsti, kokius drabužius ir uniformą dėvėti, kokius įrankius delegacijos nariams naudoti olimpinėse žaidynėse ir su jomis susijusiose varžybose bei ceremonijose.*

Ši išskirtinė teisė netaikoma varžybose jų delegacijos sportininkų naudojamai specialiai ekipuotei. Šiuo atveju kaip speciali ekipuotė suprantama atitinkamo NOK'o patvirtinta ekipuotė, dėl savo ypatingų charakteristikų turinti įtakos sportininkų rezultatams. Bet kokia tokios specialiosios ekipuotės reklama turi būti pateikta tvirtinti atitinkamam NOK'ui, jeigu yra tiesioginė ar netiesioginė nuoroda į olimpines žaidynes.

2.4. *Jie padeda TOK'ui apsaugoti olimpinę nuosavybę atitinkamose savo teritorijose.*

3. *Rekomendacijos*

NOK'ams rekomenduojama:

- 3.1. *reguliariai – jeigu yra galimybė, kasmet – rengti Olimpinę dieną arba Olimpinę savaitę, taip populiarinant olimpinį sąjūdį;*
- 3.2. *į savo veiklą įtraukti kultūros ir meno propagavimą sporto ir olimpizmo srityje;*
- 3.3. *dalyvauti olimpinio solidarumo programose;*
- 3.4. *ieškoti finansavimo šaltinių tokiu būdu, kuris atitiktų pagrindinius olimpizmo principus.*

29. Nacionalinės federacijos

Nacionalinė federacija, norėdama, kad ją pripažintų NOK ir priimtų savo nare, turi užsiimti konkrečia, tikra ir nuolatine sportine veikla, priklausyti TOK'o pripažintai TF'ai ir veikti laikantis Olimpines chartijos bei savo TF'os taisyklių.

30. Šalis ir NOK'o pavadinimas

1. Olimpiniėje chartijoje sąvoka „šalis“ reiškia nepriklausomą ir tarptautinės bendrijos pripažintą šalį.
2. NOK'o pavadinimas turi atspindėti jo šalies teritorijos ribas, tradicijas ir būti patvirtintas TOK Vykdomojo komiteto.

31. NOK'o vėliava, emblema ir himnas

NOK'o veikloje, įskaitant ir olimpinės žaidynės, naudojami NOK'o pasirinkti vėliava, emblema ir himnas turi būti patvirtinti TOK Vykdomojo komiteto.

5

Olimpinės žaidynės

I. OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ŠVENTIMAS, RENGIMAS IR VALDYMAS

32. Olimpinų žaidynių šventimas*

1. Olimpiados žaidynės švenčiamos pirmaisiais olimpiados metais, o žiemos olimpinės žaidynės – jos trečiaisiais metais.
2. Garbę ir atsakomybę rengti olimpinės žaidynės TOK iš anksto suteikia olimpinų žaidynių miestui rengėjui.
3. Olimpinų žaidynių datas nustato TOK Vykdomasis komitetas.
4. Jeigu numatytais metais olimpinės žaidynės neįvyko, miestas rengėjas netenka teisės jų rengti.
5. Pelnas, kurį miestas rengėjas, OŽOK ar tos šalies NOK uždirbo iš olimpinų žaidynių organizavimo, turi būti skirtas olimpinio sąjūdžio ir sporto plėtrai.

Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas

Olimpinės žaidynės negali trukti ilgiau kaip šešiolika dienų.

33. Olimpinų žaidynių miesto rengėjo rinkimas*

1. Miesto rengėjo rinkimas yra išimtinė TOK'o teisė.
2. Vykdomasis komitetas nustato taisykles, kurių reikia laikytis, kol įvyks sesijos balsavimas. Išskyrus ypatingus atvejus, toks balsavimas vyksta likus septyneriems metams iki olimpinų žaidynių šventimo.

3. Šalies, kurios miestas pretenduoja rengti olimpinės žaidynės, vyriausybė turi pateikti TOK'ui teisiškai įpareigojantį dokumentą, kuriuo ji pasižada ir garantuoja, kad šalis ir viešosios institucijos laikysis ir gerbs Olimpinę chartiją.
4. Miesto rengėjo rinkimai vyksta šalyje, kuri nėra iškėlusį savo miesto kandidatą rengti aptariamą olimpinės žaidynės.

Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas

1. *Paraiška rengti olimpinės žaidynės – pretenduojantys miestai:*
 - 1.1. *Kad būtų priimta, bet kurio miesto paraiška turi būti patvirtinta tos šalies NOK'o. Tuo atveju miestas tampa pretenduojančiu miestu.*
 - 1.2. *Paraišką rengti olimpinės žaidynės TOK'ui turi pateikti pretenduojančio miesto oficiali valdžia ir šalies NOK. Miesto valdžia ir NOK turi garantuoti, kad olimpinių žaidynių organizavimas patenkins ir atitiks TOK Vykdomojo komiteto nustatytas sąlygas.*
 - 1.3. *Jei toje pačioje šalyje yra keletas potencialių miestų rengti tas pačias olimpinės žaidynės, tai pretenduoti gali tik vienas miestas, kurį nurodo tos šalies NOK.*
 - 1.4. *Nuo paraiškos rengti olimpinės žaidynės padavimo TOK'ui dienos NOK šalies, kurios miestas pretenduoja, turi patarti ir būti kartu atsakingas už pretenduojančio miesto veiksmus ir elgesį, susijusį su paraiška.*
 - 1.5. *Kiekvienas savo kandidatūrą rengti olimpinės žaidynės iškėlęs miestas turi laikytis Olimpinės chartijos ir kitų TOK Vykdomojo komiteto nustatytų sąlygų, taip pat TF'ų nustatytų kiekvienos sporto šakos techninių normų.*
 - 1.6. *Visi pretenduojantys miestai turi laikytis kandidatūrų priėmimo procedūros, vykdomos vadovaujant Vykdomajam komitetui, kuris nustato šios procedūros turinį. Vykdomasis komitetas turi nuspręsti, kurie miestai bus priimti kaip miestai kandidatai.*
2. *Miestai kandidatai – vertinimas:*
 - 2.1. *Miestai kandidatai yra tie pretenduojantys miestai, kurie Vykdomojo komiteto sprendimu bus tinkami pateikti sesijai rinkimams.*

- 2.2. *Kandidatuojantiems miestams vertinti prezidentas kiekvienoms olimpinėms žaidynėms atskirai skiria Vertinimo komisiją. Šią komisiją turi sudaryti TOK nariai, TF'ų, NOK'ų, Sportininkų komisijos ir Tarptautinio parolimpinio komiteto (TPK) atstovai. Asmenys, kilę iš šalies, kurios miestas kandiduoja, negali būti Vertinimo komisijos nariais. Vertinimo komisijai gali padėti ekspertai.*
 - 2.3. *Ši Vertinimo komisija turi susipažinti su visais kandiduojančiais miestais, patikrinti žaidynių rengimo vietas ir TOK'ui pateikti raštišką ataskaitą ne vėliau kaip likus dviem mėnesiams iki sesijos, kurioje bus išrinktas miestas – olimpinų žaidynių rengėjas, atidarymo.*
 - 2.4. *Visi kandiduojantys miestai turi pateikti savo finansines garantijas, kaip reikalauja Vykdomasis komitetas, kuris sprendžia, ar šias garantijas turi pateikti pats miestas, ar kompetentingos vietos, regiono ar nacionalinės valstybės institucijos, ar trečioji šalis.*
3. *Miesto rengėjo rinkimai – Miesto rengėjo sutarties vykdymas:*
- 3.1. *Vertinimo komisijai pateikus ataskaitą, Vykdomasis komitetas turi sudaryti kandiduojančių miestų galutinį sąrašą, kuris teikiamas sesijai balsuoti.*
 - 3.2. *Miesto rinkimai vyksta sesijai susipažinus su Vertinimo komisijos ataskaita.*
 - 3.3. *TOK sudaro rašytinę sutartį su miestu rengėju ir tos šalies NOK'u. Sutartis, vadinama Miesto rengėjo sutartimi, pasirašoma tuoj pat po miesto rengėjo išrinkimo.*

34. Olimpinų žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos*

1. *Visų sporto šakų varžybos turi vykti olimpinės žaidynės rengiančiame mieste, jeigu jis nėra gavęs TOK'o leidimo kai kurias varžybas rengti kitose tos šalies vietose arba miestuose. Atidarymo ir uždarymo ceremonijos turi vykti žaidynės rengiančiame mieste. Sporto varžybų ir kitų renginių vietos turi būti patvirtintos Vykdomojo komiteto.*
2. *Žiemos olimpinėse žaidynėse TOK išimties tvarka gali leisti kurios nors sporto šakos rungčių ar sporto disciplinų varžybas rengti kaimyninėje šalyje, jeigu dėl geografinių ar topografinių sąlygų jų negalima rengti miesto rengėjo šalyje.*

Oficialus 34 taisyklės išaiškinimas

1. *Prašymas organizuoti rungties, disciplinos ar bet kurias kitas varžybas bet kuriame kitame mieste ar vietoje nei miestas rengėjas turi būti pateiktas TOK'ui raštu vėliausiai iki Vertinimo komisijai išvykstant vertinti kandidatuojančių miestų.*
2. *Joks kitas renginys olimpinės žaidynės rengiančiame mieste, jo apylinkėse ar sporto arenose neturi konkuruoti su olimpinių žaidynių organizavimu, vykdymu ar žiniasklaidos dėmesiu joms.*

35. Organizacinis komitetas*

TOK įpareigoja tos šalies, kurioje yra miestas rengėjas, NOK'ą ir patį miestą rengėją surengti olimpinės žaidynės. NOK bus atsakingas, kad tam tikslui būtų įkurtas Organizacinis komitetas (OŽOK), kuris nuo pat jo sudarymo momento atsiskaito tiesiogiai TOK Vykdomajam komitetui.

Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas

1. *OŽOK turi turėti juridinio asmens statusą savo šalyje.*
2. *OŽOK'o vykdomojoje institucijoje turi būti:*
 - TOK narys ar nariai toje šalyje pagal 16.1.1.1 taisyklę;
 - NOK'o prezidentas ir generalinis sekretorius;
 - ne mažiau kaip vienas miesto rengėjo paskirtas ir jam atstovaujantis narys.

Vykdomojoje institucijoje taip pat gali būti valdžios atstovų ir kitų žymių asmenų.
3. *Nuo OŽOK'o įkūrimo momento iki jo paleidimo visa jo veikla privalo atitikti Olimpinių chartiją bei TOK'o, NOK'o ir miesto rengėjo pasirašytą sutartį, taip pat kitas TOK Vykdomojo komiteto taisykles ar instrukcijas.*

36. Atsakomybė – olimpinių žaidynių rengimo atšaukimas

1. NOK, OŽOK ir miestas rengėjas yra kartu ir atskirai atsakingi už visus individualiai arba kartu prisiimtus įsipareigojimus rengti ir vykdyti olimpines žaidynes, išskyrus finansinę šių žaidynių rengimo ir vykdymo atsakomybę, kurią kartu ir atskirai prisiima miestas rengėjas ir OŽOK, nepriklausomai nuo visos kitos atsakomybės, ypač tos, kuri gali išplaukti iš 33 taisyklės reikalavimų. TOK neturi jokios finansinės atsakomybės už olimpinių žaidynių organizavimą ir vykdymą.
2. Nesilaikant Olimpinės chartijos ar kitų TOK'o nuostatų arba sulaužius NOK'o, OŽOK'o ir miesto rengėjo prisiimtus įsipareigojimus, TOK gali bet kuriuo metu neatidėliotinai veikdamas atimti teisę iš miesto rengėjo, OŽOK'o ir NOK'o rengti olimpines žaidynes, išlaikydamas teisę į kompensaciją dėl jam padarytos žalos. Tokiu atveju NOK, OŽOK, miestas rengėjas, jo šalis ir visos jos vyriausybės ir kitos miesto, vietinės, rajono, provincijos, regiono ar nacionalinio lygmens institucijos negali reikšti TOK'ui jokių pretenzijų į kompensaciją.

37. Olimpinių žaidynių koordinacinė komisija – NOK'ų ir OŽOK'o ryšys*

1. Olimpinių žaidynių koordinacinė komisija:

Siekdamas pagerinti olimpinių žaidynių organizavimą ir TOK'o, OŽOK'o, TF'ų bei NOK'ų bendradarbiavimą, prezidentas steigia Olimpinių žaidynių koordinacinę komisiją (Koordinacinę komisiją), kuri turi kurti ir valdyti išvardytų institucijų darbo santykius. Į šią komisiją turi įeiti TOK'o, TF'ų, NOK'ų ir sportininkų atstovai.

2. Bendradarbiavimas tarp OŽOK'o ir NOK'ų – misijos vadovas:

Olimpinių žaidynių metu už sportininkus, oficialius asmenis ir kitą NOK'o komandos personalą atsako misijos vadovas, kurį skiria NOK. Be NOK'o jam skirtų pareigų, vadovas turi palaikyti ryšį su TOK'u, TF'omis ir OŽOK'u.

Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas

1. *Koordinacinės komisijos pareigos*

[Koordinacinės komisijos pareigas įeina:

- 1.1. *prižiūrėti OŽOK'o darbų eigą;*
- 1.2. *stebėti ir analizuoti olimpinių žaidynių organizavimo reikalus;*
- 1.3. *padėti OŽOK'ui;*
- 1.4. *padėti OŽOK'ui užmegzti ir palaikyti ryšius su TOK'u, TF'omis ir NOK'ais;*
- 1.5. *padėti spręsti bet kokius tarp šalių išskylančius nuomonių skirtumus;*
- 1.6. *užtikrinti, kad Koordinacinės komisijos iniciatyva OŽOK arba TOK višoms TF'oms ir NOK'ams teiktą informaciją apie olimpinių žaidynių organizavimo eigą;*
- 1.7. *užtikrinti, kad TOK Vykdomasis komitetas būtų informuojamas apie OŽOK'o, TF'ų ir NOK'ų pareikštas nuomones visais su olimpinėmis žaidynėmis susijusiais klausimais;*
- 1.8. *pasitarus su TOK Vykdomuoju komitetu ir OŽOK'u, išsiaiškinti sritis, kur NOK'ai gali naudingai bendradarbiauti tarpusavyje, ypač organizuojant keliones lėktuvais, krovinių vežimą laivais, nuomojant gyvenamąsias patalpas papildomiems oficialiems asmenims, skirstant bilietus tarp TF'ų, NOK'ų ir paskirtų kelionių agentūrų;*
- 1.9. *gavus TOK Vykdomojo komiteto pritarimą, siūlyti OŽOK'ui ir su juo nustatyti:*
 - 1.9.1. *treniruočių bei varžybų vietų išdėstymo ir apgyvendinimo olimpiniame kaimelyje tvarką;*
 - 1.9.2. *dalyvavimo, apgyvendinimo ir kitų OŽOK'o teikiamų paslaugų išlaidas;*
 - 1.9.3. *dalyvių ir oficialių asmenų transporto ir apgyvendinimo būdus, kitus klausimus, susijusius su sportininkų ir oficialių asmenų gerove ir jų gebėjimu vykdyti atitinkamas funkcijas olimpinėse žaidynėse;*
- 1.10. *tikrinti varžybų, treniruočių vietas bei kitus objektus ir informuoti TOK Vykdomąjį komitetą apie klausimus, kurių negali išspręsti;*

- 1.11. užtikrinti, kad OŽOK deramai bendrautų su TF'omis ir misijų vadovais;
- 1.12. TOK Vykdomajam komitetui pritarus, kurti specializuotas darbo grupes, kurios spręstų konkrečius olimpinių žaidynių rengimo klausimus ir teiktų TOK Vykdomajam komitetui rekomendacijas, kurias turėtų įgyvendinti Koordinacinė komisija padėčiai pagerinti;
- 1.13. po olimpinių žaidynių atlikti jų rengimo analizę ir atsiskaityti šia tema TOK Vykdomajam komitetui;
- 1.14. vykdyti kitus TOK Vykdomojo komiteto įgaliojimus ar nurodymus;
- 1.15. iškilus klausimams, kurių Koordinacinė komisija mano negalinti išspręsti, arba kuriai nors iš šalių atsisakius paklusti jos sprendimui, apie šį faktą ir su juo susijusias aplinkybes pranešti TOK Vykdomajam komitetui, kuris priims galutinį sprendimą;
- 1.16. olimpinių žaidynių metu Koordinacinės komisijos pareigas perima TOK Vykdomasis komitetas. Koordinacinės komisijos pirmininkas dalyvauja kasdieniniuose OŽOK'o koordinaciniuose pasitarimuose.

2. Misijos vadovai

Olimpinių žaidynių metu misijos vadovas lieka olimpiame kaimelyje ir turi teisę patekti į visus medicinos, treniruočių ir varžybų objektus, taip pat į žiniasklaidos centrus ir olimpinės šeimos viešbutį.

3. Atašė

Bendradarbiavimui su OŽOK'u palengvinti NOK'ai gali paskirti atašė. Atašė yra tarpininkas tarp OŽOK'o ir savo NOK'o ir padeda spręsti praktines problemas, pvz., transporto ir apgyvendinimo. Atašė olimpinių žaidynių laikotarpiui turi būti akredituotas kaip savo NOK'o delegacijos narys.

38. Olimpinis kaimelis*

Kad visi sportininkai, pareigūnai ir kitas komandų personalas gyventų vienoje vietoje, TOK Vykdomojo komiteto nustatytam laikotarpiui OŽOK turi įrengti olimpinį kaimelį.

Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas

1. *Olimpinis kaimelis turi atitikti visus TOK Vykdomojo komiteto nustatytus reikalavimus.*
2. *Pareigūnų ir kito komandos personalo, apgyvendinamo olimpiame kaimelyje, skaičių nustato TOK Vykdomasis komitetas.*
3. *Tuo atveju, jei TOK leistų OŽOK'ui rengti varžybas kitoje vietoje, o ne mieste rengėjuje, pagal TOK'o nustatytus reikalavimus iš OŽOK'o gali būti pareikalauta pasirūpinti apgyvendinimu, paslaugomis ir įrenginiais.*
4. *OŽOK dengia varžybų dalyvių, oficialių asmenų ir kito komandos personalo maitinimo ir apgyvendinimo olimpiame kaimelyje ir kitose pirmiau nurodytose vietose išlaidas, taip pat dengia naudojimosi vietiniu transportu išlaidas.*

39. Kultūrinė programa

OŽOK turi parengti kultūrinių renginių programą, kuri turi apimti visą olimpinio kaimelio atidarymo laikotarpį. Šią programą OŽOK iš anksto teikia TOK Vykdomajam komitetui aprobuoti.

II. DALYVAVIMAS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

40. Tinkamumo dalyvauti kodeksas*

Norėdami būti tinkami dalyvauti olimpinėse žaidynėse, sportininkai, treneriai ir kiti oficialūs komandos asmenys privalo laikytis Olimpinės chartijos, įskaitant TOK'o nustatytas tinkamumo dalyvauti sąlygas, taip pat TOK'o patvirtintų atitinkamos TF'os taisyklių, sportininkai, treneriai ir kiti oficialūs komandos asmenys turi būti įregistruoti savo NOK'o. Jie privalo:

- gerbti kilnaus elgesio ir prievartos nebuvimo dvasią ir atitinkamai elgtis;
- gerbti Pasaulio antidopingo kodeksą ir laikytis jo nuostatų.

Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas

1. *Kiekviena TF, vadovaudamasi Olimpine chartija, nustato savo sporto šakai tinkamumo dalyvauti kriterijus. Šie kriterijai turi būti pateikti tvirtinti TOK Vykdomajam komitetui.*
2. *Tinkamumo dalyvauti kriterijų taikymas yra TF'ų, joms priklausančių nacionalinių federacijų ir NOK'ų prerogatyva pagal jų kompetenciją.*
3. *Olimpinių žaidynių metu joks olimpinėse žaidynėse dalyvaujantis sportininkas, treneris ar kitas oficialus komandos asmuo negali leisti, kad jo asmuo, vardas, atvaizdas ar jo sportiniai laimėjimai būtų naudojami reklamos tikslais, išskyrus tuos atvejus, kai leidimą suteikia TOK Vykdomasis komitetas.*
4. *Sportininko registravimas arba dalyvavimas olimpinėse žaidynėse negali būti sąlygojami jokių finansinių veiksmų.*

41. Dalyvių pilietybė*

1. *Olimpinių žaidynių dalyvis turi būti pilietis tos šalies, kurios NOK jį registravo.*
2. *Visus klausimus dėl šalies, kuriai gali atstovauti sportininkas olimpinėse žaidynėse, nustatymo sprendžia TOK Vykdomasis komitetas.*

Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas

1. *Dviejų arba daugiau šalių pilietybę turintis dalyvis gali atstovauti savo pasirinkimu bet kuriai iš šių šalių. Tačiau po to, kai olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse ar pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF'os, sportininkas atstovavo vienai šaliai, jis negali atstovauti kitai šaliai, jei neatitinka 2 punkte numatytų sąlygų, keliamų pakeitusiems pilietybę arba gavusiems naują pilietybę asmenims.*
2. *Sportininkas, kuris atstovavo vienai šaliai olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse, pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF'os, ir kuris pakeitė savo pilietybę arba gavo naują, savo naujai šaliai olimpinėse žaidynėse gali atstovauti praėjus ne mažiau kaip trejiems metams nuo paskutinio atstovavimo ankstesnei šaliai. Sutikus atitinkamiems NOK'ams ir TF'oms, TOK Vykdomasis komitetas, atsižvelgdamas į kiekvieno atskiro atvejo aplinkybes, gali šį laikotarpį sutrumpinti arba visai panaikinti.*

3. *Jeigu prisijungta valstybė, provincija arba užsienio departamentas, šalis arba kolonija tampa nepriklausoma arba jeigu viena šalis prijungiama prie kitos dėl sienų pasikeitimo, arba jeigu dvi šalys susijungia, arba jeigu TOK pripažįsta naują NOK'ą, sportininkas ir toliau gali atstovauti šaliai, kurios pilietis jis buvo arba tebėra. Tačiau jeigu jis nori, gali pasirinkti arba atstovauti savo šaliai, arba pasirinkti, kad jį įregistruotų olimpinėse žaidynėse naujasis NOK, jeigu toks yra. Taip pasirinkti galima tik vieną kartą.*
4. *Visais atvejais, kai sportininkas būtų tinkamas dalyvauti olimpinėse žaidynėse arba atstovaudamas kitai šaliai, o ne tai, kurios pilietis yra, arba turėdamas pasirinkti šalį, kuriai ketina atstovauti, TOK Vykdomasis komitetas gali priimti bendrus arba atskirus sprendimus, susijusius su tautybe, pilietybe, ar laikina dalyvių gyvenamąja vieta, įskaitant ir laukimo laikotarpį.*

42. Amžiaus ribojimas

Olimpinėse žaidynėse negali būti jokių dalyvių amžiaus ribojimų, išskyrus tuos, kurie numatyti TF'ų varžybų taisyklėse, patvirtintose TOK Vykdomojo komiteto.

43. Pasaulio antidopingo kodeksas

Pasaulio antidopingo kodeksas yra privalomas visam olimpiniam sąjūdžiui.

44. Kvietimai ir paraiškos*

1. Kvietimus dalyvauti olimpinėse žaidynėse TOK išsiunčia visiems NOK'ams likus metams iki atidarymo ceremonijos.
2. Paraiškas olimpinių žaidynių dalyviams registruoti gali pateikti tik TOK'o pripažinti NOK'ai.
3. Paraiškų priėmimo teisė priklauso TOK'ui, jis savo nuožiūra bet kuriuo metu gali atsakyti priimti bet kurią paraišką nepateikdamas paaiškinimų. Niekas neturi dalyvavimo olimpinėse žaidynėse teisės.
4. NOK'ai teikia sportininkų paraiškas tik gavę nacionalinių federacijų rekomendacijas. Tik NOK'ų patvirtintos paraiškos perduodamos OŽOK'ui. OŽOK'as turi patvirtinti, kad tas paraiškas gavo. NOK'ai turi patikrinti nacionalinių federacijų siūlomų paraiškų galiojimą ir užtikrinti, kad niekas nebūtų nušalintas dėl rasinių, religinių ar politinių motyvų arba kitokių diskriminacijos formų.

5. NOK'ai į olimpines žaidynes turi siųsti tik aukšto lygio tarptautinėms varžyboms tinkamai pasirengusius sportininkus. Nacionalinė federacija per savo TF'ą gali kreiptis į TOK Vykdomąjį komitetą, kad šis peržiūrėtų NOK'o priimtą sprendimą dėl paraiškų. TOK Vykdomojo komiteto sprendimas yra galutinis.

Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas

1. TOK Vykdomasis komitetas nustato olimpinių žaidynių dalyvių skaičių.
2. Paraiškų dalyvauti olimpinių žaidynių sporto varžybose padavimo procedūras ir terminus, taip pat jų priėmimo procedūras nustato TOK Vykdomasis komitetas.
3. Visos paraiškos turi būti pateiktos TOK'o nustatyta tvarka.
4. Olimpinėse žaidynėse dalyvaujantis sportininkas privalo laikytis visų Olimpinės chartijos ir jo sporto šaką kuruojančios TF'os nuostatų, tai yra dalyvavimo olimpinėse žaidynėse sąlyga. NOK, teikiantis paraišką sportininkui registruoti, atsako už tai, kad tas dalyvis tikrai būtų susipažinęs su Olimpine chartija bei Pasaulio antidopingo kodeksu ir jų laikytųsi.
5. Tuo atveju, jeigu šalyje, kurioje yra pripažintas NOK, nėra kurios nors sporto šakos nacionalinės federacijos, tai NOK gali sportininkus įregistruoti individualiai dalyvauti olimpinių žaidynių tos sporto šakos varžybose, jeigu su tuo sutinka TOK Vykdomasis komitetas ir tą sporto šaką kuruojanti TF.
6. Kiekvienas olimpinių žaidynių dalyvis, nepriklausomai nuo jo pareigų, TOK Vykdomojo komiteto nustatyta tvarka privalo pasirašyti paraiškos formą.
7. Atitinkamas NOK taip pat turi pasirašyti 6 punkte nurodytą paraiškos formą, patvirtindamas ir laiduodamas, kad dalyvis supažindintas su visomis reikiamomis taisyklėmis ir kad TF'ai sutikus NOK buvo įgaliotas atitinkamos nacionalinės sporto federacijos pasirašyti paraiškos blanką jos vardu.
8. Registravimas negalios, jei nebus laikomasi išvardytų nuostatų.
9. Jeigu delegacija, komanda ar atskiras asmuo, kurie buvo pagal visus reikalavimus įregistruoti, be TOK Vykdomojo komiteto sutikimo yra atšaukiami, tai yra laikoma Olimpinės chartijos pažeidimu, dėl to vyks apklausa ir už tai gali grėsti įvairios priemonės arba sankcijos.

10. *Kiekvienai sporto šakai dalyvių paraiškų skaičių likus trejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių nustato TOK Vykdomasis komitetas, pasitaręs su atitinkamomis TF'omis.*
11. *Individualiųjų sporto šakų varžybose dalyvių paraiškų skaičius negali viršyti to skaičiaus, kuris numatytas pasaulio čempionatuose, ir jokiais būdais negali būti daugiau kaip trys dalyvių paraiškos iš kiekvienos šalies. TOK Vykdomasis komitetas gali padaryti išimtis kai kurioms žiemos sporto šakoms.*
12. *Jeigu TOK Vykdomasis komitetas nenusprendžia kitaip, komandinių sporto šakų kiekvienos lyties komandų skaičius neturi viršyti dvylikos ir neturi būti mažiau kaip aštuonios komandos.*
13. *Siekdamas užtikrinti tinkamą atsarginių sportininkų skaičių tam tikrose sporto šakose, tiek individualiosiose, tiek komandinėse, ir atsižvelgdamas į tai, kad kai kuriose sporto šakose yra leidžiama šaliai rungtyje turėti tik po vieną dalyvį ir neleidžiama turėti atsarginio dalyvio, TOK Vykdomasis komitetas, pasikonsultavęs su atitinkamomis TF'omis, gali padidinti arba sumažinti atsarginių dalyvių skaičių.*
14. *Jeigu miesto rengėjo sutartyje nėra įrašyta kitokio Vykdomojo komiteto sprendimo, olimpiados žaidynėse dalyvaujančių sportininkų skaičius turi būti ribojamas iki dešimties tūkstančių penkių šimtų (10 500), o oficialių asmenų skaičius – iki penkių tūkstančių (5000).*

III. OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PROGRAMA

45. Olimpinių žaidynių programa*

1. Olimpinių žaidynių programa (toliau taip pat vadinama „programa“) – tai olimpinių žaidynių visų varžybų programa, kurią kiekvienoms olimpinėms žaidynėms nustato TOK, vadovaudamasis šia taisykle ir oficialiuoju jos išaiškinimu.
2. Programą sudaro sporto šakos, sporto disciplinos ir rungtys. Sporto šakos – tai TF'ų kuruojamos sporto šakos, minimos oficialiojo šios taisyklės išaiškinimo 45.1 ir 45.2 punktuose. Sporto disciplina – tai sporto šaka, kurią sudaro viena arba kelios rungtys. Rungtis – tai olimpinės sporto šakos arba vienos iš jos sporto disciplinų varžybos, kur sportininkai varžosi dėl vietų, medalių ir diplomų.

3. Visų sporto šakų atranka į programą, taip pat bet kurios sporto šakos įtraukimo į programą kriterijų ir sąlygų nustatymas priklauso sesijos kompetencijai. Į programą gali būti įtrauktos arba joje likti tik tos sporto šakos, kurios pripažįsta Pasaulio antidopingo kodeksą ir jį įgyvendina.
4. Sprendimas įtraukti sporto discipliną arba rungtį į programą priklauso TOK Vykdomojo komiteto kompetencijai.

Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas

1. Bendrosios nuostatos, galiojančios olimpinėms žaidynėms

- 1.1. *Po kiekvienų olimpiinių žaidynių TOK įvertina programą. Per kiekvieną vertinimą kompetentingi TOK organai gali įvertinti sporto šakų, disciplinų ar rungtių įtraukimo į olimpines žaidynes reikalavimus ir spręsti dėl sporto šakų, disciplinų ar rungtių įtraukimo į olimpines žaidynes arba pašalinimo iš jų.*
- 1.2. *Prieš sesijai priimant bet kokią sprendimą dėl bet kurių olimpiinių žaidynių programos sudarymo, į programą siūlomas įtraukti sporto šakas kuriojančios TF'os privalo TOK'ui patvirtinti, kad dalyvaus tose olimpinėse žaidynėse.*
- 1.3. *Dėl bet kurios sporto šakos įtraukimo į bet kurių olimpiinių žaidynių programą turi būti nuspręsta ne vėliau nei per sesiją, kurioje renkamas tų olimpiinių žaidynių miestas organizatorius.*
- 1.4. *Dėl sporto disciplinų ar rungtių įtraukimo į bet kurių olimpiinių žaidynių programą TOK Vykdomasis komitetas nusprendžia ne vėliau kaip likus trejiems metams iki olimpiinių žaidynių atidarymo.*
- 1.5. *Oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.1.3 ir 1.4 punktuose nustatyti terminai gali būti netaikomi, jeigu atliekami atitinkamos TF'os, OŽOK'o arba kompetentingo TOK organo patvirtinti programos pakeitimai.*
- 1.6. *Prieš priimdama bet kokią sprendimą dėl kokios nors sporto šakos įtraukimo į programą, sesija gali nustatyti konkrečius įtraukimo į programą kriterijus ar sąlygas.*
- 1.7. *Sesija turi teisę iš programos bet kuriuo metu pašalinti bet kurią sporto šaką, jeigu šią sporto šaką kuriojanti TF nesilaiko Olimpinės chartijos*

arba Pasaulio antidopingo kodekso. Be to, gali būti taikomos 59 taisyklėje nurodytos priemonės ir sankcijos.

1.8. Keisti oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.2.1.2 ir 3.1.2 punktus, norint sumažinti juose išvardytų TF'ų skaičių, sesijai galima siūlyti, o ši gali nuspręsti tai padaryti tik dėl pagrįstų priežasčių, ypač jeigu atitinkama TF nevykdo Olimpinės chartijos ar Pasaulio antidopingo kodekso reikalavimų.

1.9. Bet kuri TF, susijusi su bet kuriuo pagal oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.1.1.7 arba 1.1.8 punktų reikalavimus sesijai teikiamu pasiūlymu, prieš priimant tokį sprendimą, turi teisę būti išklaudyta.

2. Nuostatos, taikomos olimpiados žaidynėms

2.1. Sporto šakų įtraukimas į programą

2.1.1. Į programą įtrauktas sporto šakas sudaro pagrindinės sporto šakos (toliau – „pagrindinės sporto šakos“) ir papildomos sporto šakos.

2.1.2 Pagrindines sporto šakas sudaro ne mažiau kaip 25 sporto šakos, kurias TOK Vykdomojo komiteto teikimu atrinko Sesija iš sporto šakų, kurioms vadovauja šios TF:

– Tarptautinė lengvosios atletikos federacijų asociacija (IAAF);

– International Association of Athletics Federations (IAAF);

– Tarptautinė irklavimo federacija (FISA);

– International Rowing Federation (FISA);

– Pasaulinė badmintono federacija (BWF);

– Badminton World Federation (BWF);

– Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA);

– International Basketball Federation (FIBA);

– Tarptautinė bokso asociacija (AIBA);

– International Boxing Association (AIBA);

- *Tarptautinė baidarių ir kanojų irklavimo federacija (ICF);*
- International Canoe Federation (ICF);
- *Tarptautinė dviračių sporto sąjunga (UCI);*
- International Cycling Union (UCI);
- *Tarptautinė žirgų sporto federacija (FEI);*
- International Equestrian Federation (FEI);
- *Tarptautinė fechtavimosi federacija (FIE);*
- International Fencing Federation (FIE);
- *Tarptautinė futbolo asociacijų federacija (FIFA)*
- International Association Football Federation (FIFA);
- *Tarptautinė gimnastikos federacija (FIG);*
- International Gymnastic Federation (FIG);
- *Tarptautinė sunkiosios atletikos federacija (IWF);*
- International Weightlifting Federation (IWF);
- *Tarptautinė rankinio federacija (IHF);*
- International Handball Federation (IHF);
- *Tarptautinė žolės riedulio federacija (FIH);*
- International Hockey Federation (FIH);
- *Tarptautinė dziudo federacija (IJF);*
- International Judo Federation (IJF);
- *Tarptautinė imtynių federacija (FILA);*

- International Federation of Associated Wrestling Styles (FILA);
- *Tarptautinė plaukimo federacija (FINA);*
- International Swimming Federation (FINA);
- *Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės sąjunga (UIPM);*
- International Union of the Modern Pentathlon (UIPM);
- *Pasaulinė tekvondo federacija (WTF);*
- World Taekwondo Federation (WTF);
- *Tarptautinė teniso federacija (ITF);*
- International Tennis Federation (ITF);
- *Tarptautinė stalo teniso federacija (ITTF);*
- International Table Tennis Federation (ITTF);
- *Tarptautinė šaudymo sporto federacija (ISSF);*
- International Shooting Sport Federation (ISSF);
- *Pasaulinė šaudymo iš lanko federacija (WA);*
- World Archery Federation (WA);
- *Tarptautinė triatlono sąjunga (ITU);*
- International Triathlon Union (ITU);
- *Tarptautinė buriavimo federacija (ISAF);*
- International Sailing Federation (ISAF);
- *Tarptautinė tinklinio federacija (FIVB);*
- International Volleyball Federation (FIVB).

- 2.1.3. TOK Vykdomojo komiteto teikimu sesija iš oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.2.1.2 punkte išvardytų sporto šakų gali pasirinkti vieną ar kelias papildomas sporto šakas, kurios sesijos sprendimu nebūtų įtrauktos į pagrindines sporto šakas, taip pat iš TOK'o pripažįstamų TF'ų vadovaujamų sporto šakų.
- 2.1.4. Bendras sesijos į programą atrinktų papildomų sporto šakų skaičius turi būti toks, kad į programą įtrauktų sporto šakų, įskaitant pagrindines sporto šakas, iš viso būtų ne daugiau kaip 28.

2.2. Taikoma procedūra

- 2.2.1. TOK Vykdomasis komitetas sesijai siūlo į programą įtraukti ne mažiau kaip 25 sporto šakas, kurios sudaro pagrindines sporto šakas. Sesija bendrai balsuoja dėl pagrindinių sporto šakų įtraukimo į programą, o sprendimas priimamas balsų dauguma. Jeigu balsų dauguma nesusidaro, prezidento nustatyta tvarka sesijoje rengiama papildomų balsavimų. Visos šiais papildomais balsavimais į programą įtrauktos sporto šakos tampa pagrindinėmis sporto šakomis.
- 2.2.2. Suformavus pagrindines sporto šakas pagal oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.2.2.1 punktą, TOK Vykdomasis komitetas sesijai gali siūlyti į programą įtraukti vieną arba kelias papildomas sporto šakas, kaip apibrėžta oficialaus taisyklės išaiškinimo 45.2.1.3 punkte. Sesija bendrai arba atskiru balsavimu gali balsuoti už tai, kad į programą būtų įtraukta papildomų sporto šakų, sprendimas priimamas balsų dauguma.

3. Nuostatos, taikomos žiemos olimpinėms žaidynėms

3.1. Sporto šakų įtraukimas į programą

- 3.1.1. Į programą įtrauktos šakos sudaro pagrindines sporto šakas (toliau – „pagrindinės sporto šakos“).
- 3.1.2. Pagrindines sporto šakas sudaro sporto šakos, kurioms vadovauja šios TF'os:
- Tarptautinė biatlono sąjunga (IBU);
 - International Biathlon Union (IBU);
 - Tarptautinė bobslėjaus ir tobogano federacija (FIBT);
 - International Bobsleigh and Tobogganing Federation (FIBT);

- *Pasaulinė kerlingo federacija (WCF);*
- World Curling Federation (WCF);
- *Tarptautinė ledo ritulio federacija (IIHF);*
- International Ice Hockey Federation (IIHF);
- *Tarptautinė rogučių sporto federacija (FIL);*
- International Luge Federation (FIL);
- *Tarptautinė čiuožimo sąjunga (ISU);*
- International Skating Union (ISU);
- *Tarptautinė slidinėjimo federacija (FIS);*
- International Ski Federation (FIS).

3.1.3. *Sesija bendrai balsuoja dėl pagrindinių sporto šakų įtraukimo į programą, sprendimas priimamas balsų dauguma. Jeigu balsų dauguma nesusidaro, prezidento nustatyta tvarka sesijoje rengiama papildomų balsavimų. Visos šiais papildomais balsavimais į programą įtrauktos sporto šakos tampa pagrindinėmis sporto šakomis.*

3.1.4. *Jeigu į programą ketinama įtraukti papildomų sporto šakų, vadovaujamosi ta pačia tvarka mutatis mutandis (pakeitus keistinus dalykus), kuri taikoma olimpiados žaidynėms.*

46. TF'ų techninė atsakomybė olimpinėse žaidynėse*

1. Kiekviena TF atsako už savo sporto šakos techninę kontrolę ir valdymą olimpinėse žaidynėse; visi varžybų elementai, įskaitant tvarkaraštį, varžybų vietą, treniruočių vietas ir visą įrangą, turi atitikti taisykles. Visais šiais techniniais klausimais OŽOK turi konsultuotis su atitinkama TF. Visų kiekvienos sporto šakos rungtių priežiūra yra tiesioginė TF'os atsakomybė.
2. OŽOK turi užtikrinti, kad įvairios į olimpinių žaidynių programą įtrauktos sporto šakos būtų vienodai vertinamos ir integruojamos.

3. Galutinis sprendimas dėl rungtių išdėstymo ir tvarkaraščio yra TOK Vykdomojo komiteto kompetencija.
4. TOK Vykdomasis komitetas, pasitaręs su kiekviena TF, nusprendžia, kokiam skaičiui sportininkų ir kuriems iš jų per olimpinių žaidynių laikotarpį bus atliekami testai ir imamasi visų kitų antidopingo priemonių.

Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas

1. Techniniai sprendimai olimpinėse žaidynėse

Dėl techninių sprendimų olimpinėse žaidynėse TF'os turi šias teises ir pareigas:

- 1.1. *Nustatyti savo sporto šakų, disciplinų ir rungtių technines taisykles, įskaitant rezultatų standartus, įrangos ir infrastruktūros techninius duomenis, technines pratimų ir varžybų taisykles, techninės diskvalifikacijos taisykles bei teisėjavimo ir laiko skaičiavimo taisykles, bet jomis neapsiribojant.*
- 1.2. *Sudaryti galutinį olimpinių varžybų rezultatų ir vietų sąrašą. Rezultatus TF'oms turi pateikti OŽOK elektroniniu formatu nedelsiant po kiekvienos rungties pagal TOK'o nustatytas gaires. Tada TF turi teisę skelbti tokių savo sporto šakos varžybų rezultatus oficialiame savo interneto puslapyje.*
- 1.3. *Jei neprieštaruja TOK, vadovauti techninei savo sporto šakos varžybų ir treniruočių arenų priežiūrai olimpinėse žaidynėse varžybų ir treniruočių metu.*
- 1.4. *Atrinkti teisėjus, arbitrus ir kitą oficialų techninį personalą iš šalies rengėjos ir iš užsienio, neviršijant TF pasiūlyto ir TOK Vykdomojo komiteto nustatyto skaičiaus. Teisėjų, arbitrų ir kito techninio personalo, esančio ne iš šalies rengėjos, apgyvendinimo, transportavimo ir uniformų išlaidas turi padengti OŽOK. Oficialus techninis personalas turi būti žaidynių vietoje likus mažiausiai trims dienoms iki jų sporto šakos pirmosios rungties varžybų ir bent vieną dieną po paskutinės rungties varžybų.*
- 1.5. *Skirti du techninius darbuotojus stebėti savo sporto šakos arenų planavimą ir įrengimą, kad būtų laikomasi jų taisyklių, ir įvertinti visus*

varžybų techninius elementus, įskaitant arenų standartus, varžybų tvarkaraštį, priešolimpines rungtis bei techninio personalo ir teisėjų apgyvendinimo, maitinimo ir transportavimo sąlygas.

1.5.1. Du techniniai darbuotojai iš kiekvienos TF'os turi būti žaidynių vietoje likus mažiausiai penkioms dienoms iki jų sporto šakos pirmosios rungties varžybų, kad suspėtų atlikti visus techninius darbus dėl paraiškų.

1.5.2. OŽOK apmoka pagrįstas šių darbuotojų išlaidas per visą šį laikotarpį ir iki olimpinių žaidynių pabaigos (apmoka verslo klasės bilieta, jeigu nuotolis didesnis kaip 2500 km, arba ekonominės klasės, jeigu nuotolis mažesnis kaip 2500 km, padengia apgyvendinimo ir maitinimo išlaidas).

1.5.3. Išimtiniais atvejais, kai dėl techninių priešasčių yra būtinas darbuotojų buvimas arba papildomų vizitų organizavimas, OŽOK turi imtis reikiamų priemonių, apie tai iš anksto pranešęs TOK'ui. Iškilus nesutarimams, sprendimą priima TOK Vykdomasis komitetas.

1.6. Užtikrinti, kad visi dalyviai laikytųsi Olimpinės chartijos 51 ir 53 taisyklių.

1.7. Remiantis TOK'o ir NOK'ų viršenybe reikalauti, kad būtų laikomasi TOK'o taisyklių dėl dalyvių tinkamumo dalyvaujant atrankos varžybose prieš olimpinės žaidynes ir per žaidynes.

1.8. Kartu su TOK'u sudaryti ir peržiūrėti savo TF'os techninius reikalavimus, skirtus miestams kandidatams.

2. Techniniai klausimai, kuriuos TF turi suderinti su OŽOK'u prieš juos pateikdamas tvirtinti TOK Vykdomajam komitetui:

2.1. Kiekvienos dienos sporto šakos tvarkaraščio sudarymas likus ne mažiau kaip dvejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių.

2.2. Varžybų, kurios vyksta už olimpinių arenų ribų (pavyzdžiui, buriavimas, maratonas, ėjimas, dviračių plento varžybos, jojimo trikovė), trasų nustatymas.

- 2.3. *Treniruočių objektų poreikio iki olimpinių žaidynių ir per žaidynes nustatymas.*
- 2.4. *Techniniai įrenginiai varžybų vietose, neapibūdinti ir nepaminėti TF'os techninėse taisyklėse.*
- 2.5. *Techninė įranga rezultatams nustatyti.*
- 2.6. *TF'os oficialių asmenų (teisėjų, arbitrų ir kt.) uniformos, kurių reikia olimpinėse žaidynėse.*
3. *TF pasiūlymai, kuriems reikia TOK Vykdomojo komiteto pritarimo:*
 - 3.1. *Olimpinių žaidynių savo sporto šakos programos sudarymas įtraukiant ar išbraukiant disciplinas ir rungtis.*
 - 3.2. *Sportininkų skaičiaus kiekvienai rungtis bei šaliai ir olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių komandų skaičiaus nustatymas.*
 - 3.3. *Kvalifikacinių varžybų sistemos parengimas likus ne mažiau kaip dvejiems metams iki olimpinių žaidynių.*
 - 3.4. *Sportininkų grupavimo ir atrinkimo į olimpines žaidynes atkrintamosiose atrankos varžybose (arba komandų atrankos grupėse) sistemos parengimas.*
 - 3.5. *Atsarginių sportininkų individualiosiose ir komandinėse sporto šakose ar rungtyse skaičiaus nustatymas.*
 - 3.6. *Daugiau kaip dviejų techninių darbuotojų siuntimas kontroliuoti pasirengimą olimpinėms žaidynėms ar papildomų vizitų, be to, kurie numatyti Olimpinėje chartijoje, organizavimas.*
 - 3.7. *Visų olimpinių varžybų garso ir vaizdo įrašų bet kokia forma gamyba TF'os jėgomis. Bet koks šių įrašų naudojimas komercijos tikslais yra draudžiamas.*
4. *Kitos techninių klausimų nuostatos:*
 - 4.1. *Likus ne mažiau kaip trejiems metams iki olimpinių žaidynių atidarymo, TF turi informuoti OŽOK'ą, TOK'ą ir NOK'us apie reikalingos techninės*

įrangos ir sporto inventoriaus, kurie bus naudojami olimpinių žaidynių metu, charakteristikas. Atitinkamos TF'os gali paprašyti, kad tokia sporto įranga pagal TOK Vykdomojo komiteto nustatytas gaires būtų pateikta ir įrengta tam tikros kompanijos arba kompanijų.

- 4.2. *Atsižvelgdama į bendrą skaičių, nustatytą TOK Vykdomojo komiteto pagal atitinkamų TF'ų rekomendacijas, atitinkama TF skiria reikalingus techninius pareigūnus (teisėjus, arbitrus, laikininkus, inspektorius) ir kiekvienos sporto šakos apeliacinę komisiją. Šie paskirti pareigūnai atlieka funkcijas pagal atitinkamų TF'ų nurodymus ir savo veiklą koordinuodami su OŽOK'u.*
- 4.3. *Joks pareigūnas, dalyvavęs priimant sprendimą, negali būti nariu komisijos, kuri atsakinga už iškilusio nesutarimo ar ginčo sprendimą.*
- 4.4. *Komisijų išvados turi būti kuo greičiau pateiktos TOK Vykdomajam komitetui.*
- 4.5. *Komisijos sprendžia visus techninius savo sporto šakos klausimus ir jų sprendimai, įskaitant bet kokias susijusias sankcijas, yra neskundžiami, nepaisant galimų vėlesnių TOK Vykdomojo komiteto ar sesijos priemonių ar sankcijų.*
- 4.6. *OŽOK privalo pasirūpinti visų TF'ų paskirtų techninių pareigūnų apgyvendinimu ne olimpiniam kaimelyje. Techniniai pareigūnai ir komisijų nariai negali būti apgyvendinami olimpiniam kaimelyje. Jie nepriklauso NOK'ų delegacijoms ir atsiskaito tik atitinkamoms savo TF.*

5. TF'ų patalpos ir pastatai:

- 5.1. *OŽOK savo sąskaita olimpinių žaidynių metu turi suteikti į tas olimpines žaidynes įtrauktų sporto šakų TF'oms patalpas ir pastatus, kad šios galėtų vykdyti reikiamus techninio pobūdžio darbus.*
- 5.2. *Gavęs TOK Vykdomojo komiteto pritarimą, OŽOK minėtų TF prašymu suteikia joms jų pačių sąskaita administracines, technines, taip pat gyvenamąsias patalpas, jeigu turi, kad jos galėtų organizuoti savo susirinkimus žaidynes rengiančiame mieste.*

6. TF'ų rengiamos kvalifikacinės varžybos:

- 6.1. Kiekviena TF kvalifikacinių varžybų sistemas privalo pateikti TOK Vykdomajam komitetui tvirtinti. TOK apie šias kvalifikacinių varžybų sistemas informuoja NOK'us.
- 6.2. Olimpinėse žaidynėse dalyvausiantiems sportininkams atrinkti tam tikros sporto šakos TF gali rengti atrankos varžybas arba kitokiu būdu nustatyti ribotą dalyvių skaičių, ypač komandinėse varžybose.
- 6.3. Kvalifikacinėms varžyboms netaikomos 48, 55 ir 56 taisyklės.
7. OŽOK'o rengiamos ikiolimpinės varžybos
 - 7.1. Pagal TOK Vykdomajam komitetui aprobuoti pateiktą formulę OŽOK, pasitaręs su TF'omis, gali rengti ikiolimpines varžybas, kurių tikslas – patikrinti olimpinėms žaidynėms skirtas bazes, ypač jų techninius įrenginius ir technologinius sprendimus.
 - 7.2. Ikiolimpinėse varžybose turi būti atitinkamos TF'os techninė priežiūra.
 - 7.3. Ikiolimpinės varžybos vyksta laikantis Olimpinės chartijos nuostatų, apibrėžtų TOK Vykdomojo komiteto.

47. Jaunimo stovykla

TOK Vykdomajam komitetui leidus, olimpinių žaidynių proga OŽOK gali savo atsakomybe rengti tarptautinę jaunimo stovyklą.

48. Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*

1. TOK imasi visų įmanomų priemonių siekdamas olimpinėms žaidynėms užtikrinti kuo didesnę įvairių žiniasklaidos priemonių dėmesį ir kuo platesnę pasaulinę auditoriją.
2. Visi klausimai, susiję su žiniasklaidos priemonėmis olimpinėse žaidynėse, yra TOK'o kompetencija.

Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas

1. Olimpinio sąjūdžio tikslas yra tas, kad žiniasklaida, nušviesdama olimpines žaidynes, skleistų ir propagotų olimpizmo principus ir vertybes.

2. TOK Vykdomasis komitetas visas technines žiniasklaidos veiklos taisykles ir reikalavimus nustato Žiniasklaidos techniniame vadove, kuris yra olimpinių žaidynių miesto rengėjo pasirašytos sutarties sudedamoji dalis. Žiniasklaidos techninio vadovo ir kitų TOK Vykdomojo komiteto dokumentų turinys yra privalomas visiems asmenims, įtrauktiems į olimpinių žaidynių nušvietimą.
3. Tik asmenys, akredituoti kaip žiniasklaidos atstovai, gali vykdyti žurnalistų, reporterių funkcijas. Olimpinių žaidynių metu nė vienas sportininkas, treneris, oficialus asmuo, spaudos atašė arba kitas akredituotas dalyvis jokių būdu negali būti akredituotas ar veikti kaip žurnalistas arba koks kitas žiniasklaidos atstovas.

49. Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*

Visi su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai, kurių reikalauja TOK, spausdinami ir platinami OŽOK'o lėšomis ir tokiais formatais, kurių reikalauja TOK.

Oficialus 49 taisyklės išaiškinimas

1. OŽOK atsako už parengimą, leidybą, redagavimą ir pristatymą TOK'ui, TF'oms ir visiems NOK'ams šių dokumentų:
 - 1.1. Kiekvienos sporto šakos paaiškinamosios brošiūros, susidedančios iš bendros programos ir techninių nuostatų.
 - 1.2. Medicininės brošiūros, atitinkančios TOK'o reikalavimus.
 - 1.3. Išsamios ataskaitos apie olimpinių žaidynių rengimą ir šventimą, kaip nustatyta TOK'o.
2. Visus dokumentus ir spaudinius, susijusius su olimpinėmis žaidynėmis, OŽOK rengia pagal TOK Vykdomojo komiteto instrukcijas. Bendra taisyklė – visų dokumentų ir spaudinių turinys turi būti iš anksto suderintas su TOK'u.

50. Reklama, demonstracijos, propaganda*

1. Tik TOK Vykdomasis komitetas gali nustatyti principus ir sąlygas, kuriomis gali būti leistina kokia nors komercinė reklama.

2. Stadionuose ar virš jų arba kitose varžybų vietose, kurios yra olimpinės teritorijos dalis, jokia reklama neleidžiama. Nei stadionuose, nei kitose varžybų vietose neleistini komerciniai įrenginiai ir reklaminiai plakatai.
3. Olimpinėse teritorijose draudžiamos bet kokios demonstracijos ar politinė, religinė ar rasinė propaganda.

Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas

1. *Jokiai reklamos arba propagandos formai – komercinei arba kitokiai – negali būti panaudota sportinė uniforma, priedai ir apskritai jokia apranga ar ekipuotė, kurią dėvi arba naudoja sportininkai ar kiti olimpiųjų žaidynių dalyviai, išskyrus šio straipsnio 8 paragrafe nurodytus aprangos ar ekipuotės gamintojų ženklus, tačiau šie ženklai neturi būti per daug pabrėžtinai naudojami reklamai.*
 - 1.1. *Ant vieno aprangos ar ekipuotės gaminio gali būti tik vienas gamintojo ženklas.*
 - 1.2. *Ekipuotė: gamintojo ženklai, kurie užima daugiau kaip 10 procentų per varžbas naudojamų gaminių paviršiaus ploto, laikomi pabrėžtinu rodymu. Bet kokiu atveju gamintojo ženklas neturi būti didesnis kaip 60 cm².*
 - 1.3. *Galvos apdangalai (pavyzdžiui, kepurės, šalmai, saulės akiniai, apsauginiai akiniai) ir pirštinės: jeigu gamintojo ženklas yra didesnis kaip 6 cm², jis laikomas pabrėžtinu rodymu.*
 - 1.4. *Drabužiai (pavyzdžiui, marškinėliai, kelnaitės, treniruočių kostiumai): jeigu gamintojo ženklas didesnis kaip 20 cm², jis laikomas pabrėžtinu rodymu.*
 - 1.5. *Avalynė: leidžiama, kad avalynė turėtų išskirtinį gamintojo dizainą. Taip pat gali būti panaudotas gamintojo vardas ir/arba jo emblema, bet kurio jų, ar tai būtų dizaino elementas, ar atskiras elementas, užimamas plotas negali būti didesnis kaip 6 cm².*
 - 1.6. *Jeigu TF yra patvirtinusi specialias nuostatas, išvardytų taisyklių išimtis gali patvirtinti TOK Vykdomasis komitetas.*

Už šių nuostatų pažeidimus bet kuris asmuo gali būti diskvalifikuotas arba netekti akreditacijos. TOK Vykdomojo komiteto sprendimai šiuo klausimu yra galutiniai.

Dalyvių numeriai negali būti naudojami jokiai reklamai, ant jų turi būti OŽOK'o olimpinė emblema.

- 2. Visos OŽOK'o sutartys, kuriose yra koks nors reklamos elementas, įskaitant teisę ar licenciją naudoti emblemą arba olimpinių žaidynių talismaną, yra teisiškai galiojančios, jei atitinka Olimpinių chartiją ir TOK Vykdomojo komiteto instrukcijas. Tas pat galioja ir sutartims dėl laiko matavimo prietaisų bei rezultatų švieslenčių įrangos, taip pat ir sutartims dėl televizijos programos atpažinimo signalų. Šių nuostatų pažeidimus nagrinėja TOK Vykdomasis komitetas.*
- 3. Bet kuris olimpinėms žaidynėms sukurtas talismanas vertinamas kaip olimpinė emblema ir OŽOK turi jį pateikti TOK Vykdomajam komitetui patvirtinti. Tokių talismanų negalima komercijos tikslais naudoti kitų NOK'ų šalyse be raštiško tų šalių NOK'ų sutikimo.*
- 4. OŽOK turi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu garantuoti nuosavybės teisės j olimpinių žaidynių emblemą ir talismaną išsaugojimą TOK'o naudai. Tačiau tik tai OŽOK, o jį paleidus – šalies rengėjos NOK gali naudoti šią emblemą ir talismaną, taip pat kitus ženklus, plakatus, ženkliukus, afišas, su olimpinėmis žaidynėmis susijusius daiktus ir dokumentus rengimosi joms metu, jų vykdymo metu ir iki kalendorinių metų, kuriais vyko žaidynės, pabaigos. Pasisaigus šiam laikotarpiui, visos emblemos, talismano ir kitų ženklų, plakatų, ženkliukų, afišų, daiktų ir dokumentų naudojimo teisės be jokių apribojimų atitenka TOK'ui. OŽOK ir/arba NOK, esant reikalui ir kiek tai yra būtina, gali šiuo atžvilgiu veikti kaip patikėtinis (finansų klausimais) tik TOK'o naudai.*
- 5. Šio išaiškinimo nuostatos kartu su visais papildymais ir pakeitimais (mutatis mutandis) galioja visoms sutartims, kurias pasirašė TOK sesijos organizacinis komitetas arba olimpinis kongresas.*
- 6. Ant dalyvių ar visų kitų oficialių asmenų uniformų gali būti panaudota jų NOK'o olimpinė vėliava ar emblema arba, OŽOK'ui leidus, OŽOK'o olimpinė emblema. Oficialūs TF'os asmenys gali dėvėti savo federacijos uniformą su emblema.*

7. *Identifikavimo ženklai ant techninių įrenginių, įrengimų ir aparatūros, kurios nenešioja ir kuria nesinaudoja sportininkai arba olimpinių žaidynių dalyviai, įskaitant ir laiko matavimo prietaisus bei rezultatų švieslentes, jokių būdu negali būti aukštesni kaip 1/10 minėto įrenginio, įrengimo ar aparatūros aukščio ir ne aukštesni kaip 10 cm.*
8. *Terminas „identifikavimas“ reiškia daikto gamintojo vardo, pavadinimo, prekės ženklo, logotipo arba kokio kito skiriamąjo gamintojo ženklo naudojimą ant gaminio ir tik vieną kartą vienoje vietoje.*
9. *OŽOK, visi dalyviai, kiti olimpinėse žaidynėse akredituoti asmenys ir visi kiti suinteresuoti asmenys turi laikytis TOK Vykdomojo komiteto taisyklių, gairių ir vadovų visais su 50 taisykle ir jos išaiškinimu susijusiais klausimais.*

IV. PROTOKOLAS

51. Protokolas

1. Olimpinių žaidynių metu tik TOK Vykdomasis komitetas turi teisę nustatyti protokolą, taikytiną visoms varžybų vietoms, už kurias atsako OŽOK.
2. Per visus olimpinių žaidynių renginius ir ceremonijas TOK nariams ir garbės nariams pirmenybė teikiama pagal jų išrinkimo į TOK'ą stažą, o didžiausia – prezidentui, Garbės prezidentui ir viceprezidentams, paskui OŽOK'o nariams, TF'ų prezidentams ir NOK'ų prezidentams.
3. OŽOK'o, TF'ų, NOK'ų nariai ir kiti asmenys, akredituoti olimpinėse žaidynėse bet kokioms pareigoms, turi laikytis TOK'o protokolo vadovo ir visų kitų Vykdomojo komiteto instrukcijų, susijusių su šia taisykle.

52. Olimpinė identifikavimo ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės

1. Olimpinė identifikavimo ir akreditacijos kortelė identifikuoja jos turėtoją ir suteikia jam teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Kartu su pasu arba kitu oficialiu vardiniu kelionės dokumentu ji turėtojui suteikia teisę įvažiuoti į šalį, kurioje yra olimpinių žaidynių miestas rengėjas. Ji savininkui suteikia teisę būti toje šalyje ir vykdyti savo funkcijas olimpinių žaidynių metu, taip pat ne ilgiau kaip vieną mėnesį iki olimpinių žaidynių ir vieną mėnesį po jų.

2. Olimpinę identifikavimo ir akreditacijos kortelę TOK išduoda akredituoti pristatytiems asmenims. Ji suteikia teisę įeiti, kiekvienu atveju pagal būtinumo laipsnį, kaip joje ir nurodoma, į objektus ir į renginius, už kuriuos yra atsakingas OŽOK. TOK Vykdomasis komitetas nusprendžia, kurie asmenys turi teisę gauti tokias korteles, ir nustato kortelių išdavimo sąlygas bei tvarką. OŽOK'ai, TF'os, NOK'ai ir visos kitos suinteresuotos institucijos ar asmenys privalo laikytis TOK Vykdomojo komiteto nustatytų instrukcijų ir gairių, susijusių su šia taisykle.

53. Olimpinės vėliavos naudojimas

1. Per visas olimpinės žaidynes pagrindiniame stadione ir kitose arenose, už kurias atsakingas OŽOK, gerai matomoje vietoje ant stiebo turi plevėsuoti olimpinė vėliava, didesnių matmenų nei bet kuri kita vėliava. Šios vėliavos pakeliamos per olimpinių žaidynių atidarymo ceremoniją ir nuleidžiamos per uždarymo ceremoniją.
2. Olimpiniam kaimelyje, visose varžybų vietose, žaidynes rengiančiame mieste bei kitose varžybų ir treniruočių vietose, už kurias atsako OŽOK, turi būti iškelta daug olimpinių vėliavų.

54. Olimpinės ugnies naudojimas

1. OŽOK yra atsakingas už olimpinės ugnies pristatymą į olimpinį stadioną. Olimpinės ugnies deglo gabenimo estafetė ir olimpinės ugnies naudojimas turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo.
2. Po olimpinių žaidynių uždarymo ceremonijos joks olimpinis deglas, ugnies aukuras ar kitas prietaisas, skirtas olimpinės ugnies degimui, negali būti naudojamas jokiame žaidynes rengusiam mieste ar kur kitur be TOK'o pritarimo.

55. Atidarymo ir uždarymo ceremonijos

1. Olimpinių žaidynių atidarymo ir uždarymo ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo.
2. Visų scenarijų, programų ir tvarkaraščių turinys bei detalės turi būti iš anksto pateiktos TOK'ui tvirtinti.

3. Olimpinių žaidynių pradžią turi paskelbti valstybės, kurioje jos rengiamos, vadovas, išvardamas, pagal aplinkybes, vieną iš šių sakinių:

– pradėdant olimpiados žaidynes:

„Švenčiant šių laikų ... (olimpiados numeris)... olimpiadą, skelbiu ... (žaidynes rengiančio miesto pavadinimas)... olimpinių žaidynių pradžią“.

– pradėdant žiemos olimpinės žaidynes:

„Skelbiu pradėtas ... (žiemos olimpinių žaidynių numeris) (rengiančio miesto pavadinimas)... žiemos olimpinės žaidynes“.

Per visą olimpinių žaidynių laikotarpį, įskaitant visas ceremonijas, joks jokios vyriausybės ar kitos valstybinės institucijos atstovas ar kitas politikas negali sakyti jokių kalbų nė viename stadione ar arenoje, už kurią atsako OŽOK. Per atidarymo ir uždarymo ceremonijas tik TOK ir OŽOK prezidentai gali pasakyti trumpas kalbas.

56. Apdovanojimo, medalių ir diplomų ceremonijos

Apdovanojimo, medalių ir diplomų ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo. Medalių ir diplomų formatai turi būti pateikti iš anksto TOK'ui tvirtinti.

57. Garbės sąrašas

TOK ir OŽOK nesudarinėja jokios bendros šalių klasifikacijos. OŽOK sudaro garbės sąrašą, kuriame nurodomos kiekvienos rungties medalininkų ir diplomais apdovanotųjų pavardės. Medalininkų pavardės turi būti įrašytos nuolat ir gerai matomoje vietoje pagrindiniame stadione.

58. TOK – galutinių sprendimų priėmimas

Priimti galutinius sprendimus visais olimpinių žaidynių klausimais yra TOK'o kompetencija.

6 Priemonės ir sankcijos, drausmės procedūros ir ginčų sprendimas

59. Priemonės ir sankcijos*

Olimpinės chartijos, Pasaulio antidopingo kodekso ar kitų nuostatų pažeidimo atveju sesija, TOK Vykdomasis komitetas ar drausmės komisija, minima 2.4 punkte, gali skirti šias priemones ir sankcijas:

1. Olimpinio sąjūdžio kontekste:

1.1. TOK nariams, Garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams:

- a) TOK Vykdomojo komiteto pastaba;
- b) TOK Vykdomojo komiteto paskelbtas nustatytos trukmės sustabdymas. Sustabdymas gali apimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, susijusių su asmens naryste.

Šios išvardytos sankcijos gali būti sujungiamos. Jos gali būti taikomos TOK nariams, Garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams, kurie savo veiksmais diskredituoja TOK'o interesus, nesvarbu, ar buvo pažeistas konkretus Olimpinės chartijos ar kurio kito akto straipsnis, ar ne.

1.2. TF'oms:

- a) pašalinimas iš olimpinių žaidynių programos:
 - sporto šakos (sesija);
 - sporto disciplinos (Vykdomasis komitetas);
 - rungties (Vykdomasis komitetas);

- b) laikino pripažinimo atšaukimas (Vykdomasis komitetas);
- c) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija).

1.3. TF'ų asociacijoms:

- a) laikino pripažinimo atšaukimas (Vykdomasis komitetas);
- b) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija).

1.4. NOK'ams:

- a) sustabdymas (Vykdomasis komitetas). Šiuo atveju Vykdomasis komitetas kiekvieną kartą atskirai sprendžia dėl padarinių atitinkamam NOK'ui ir jo sportininkams;
- b) laikino pripažinimo atšaukimas (Vykdomasis komitetas);
- c) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija). Šiuo atveju NOK netenka visų savo teisių, kurias jam suteikia Olimpinių chartija;
- d) teisės organizuoti sesiją ar olimpinį kongresą atšaukimas (sesija).

1.5. NOK'ų asociacijoms:

- a) laikino pripažinimo atšaukimas (Vykdomasis komitetas);
- b) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija).

1.6. Miestui rengėjui, OŽOK'ui arba NOK'ui: teisės rengti olimpines žaidynes atšaukimas (sesija).

1.7. Pretenduojančiam miestui arba miestui kandidatui ir NOK'ui (Vykdomasis komitetas): teisės kandidatuoti į olimpinių žaidynių rengimą panaikinimas.

1.8. Kitoms pripažintoms asociacijoms ir organizacijoms:

- a) laikino pripažinimo atšaukimas (Vykdomasis komitetas);
- b) visiško pripažinimo atšaukimas (sesija).

2. Jei per olimpines žaidynes pažeidžiama Olimpinė chartija, Pasaulio antidopingo kodeksas ar bet kuris kitas sprendimas ar nuostatos, patvirtintos TOK'o, bet kurios TF'os ar NOK'o, įskaitant TOK Etikos kodeksą ar atitinkamą viešosios teisės aktą, tačiau jais neapsiribojant, arba nustatomas nederamas elgesys:
 - 2.1. individualiems dalyviams ir komandoms: laikinai arba visam laikui neleisti dalyvauti olimpinėse žaidynėse, diskvalifikuoti arba atšaukti akreditaciją; diskvalifikacijos ar pašalinimo atveju visi iškovoti medaliai ir diplomai, gauti pažeidžiant Olimpinę chartiją, turi būti gražinti TOK'ui. Be to, TOK Vykdomojo komiteto sprendimu dalyvis ar komanda gali prarasti laimėjimus, iškovotus ir kitose olimpinių žaidynių, iš kurių jis buvo diskvalifikuotas ar pašalintas, rungtyse; tokiu atveju dalyvio ar komandos iškovoti medaliai ir diplomai turi būti gražinti TOK'ui (Vykdomasis komitetas);
 - 2.2. bet kurios delegacijos oficialiems asmenims, vadovams ir kitiems nariams, taip pat teisėjams ir žiuri nariams: laikinai arba visam laikui neleisti dalyvauti olimpinėse žaidynėse arba pašalinti iš jų (Vykdomasis komitetas);
 - 2.3. visiems kitiems akredituotiems asmenims: atšaukti akreditavimą (Vykdomasis komitetas);
 - 2.4. TOK Vykdomasis komitetas gali deleguoti savo galias drausmės komisijai.
3. Prieš skiriant priemones ar sankcijas, TOK kompetentingos institucijos gali pareikšti įspėjimą.
4. Visų priemonių ir sankcijų imamasi neatsižvelgiant į kitas TOK'o ar bet kurios kitos organizacijos, įskaitant NOK'us ir TF'as, teises.

Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas

1. *Faktu, dėl kurių gali būti skirta tam tikra priemonė ar sankcija, tyrimas vykdomas vadovaujant Vykdomajam komitetui, kuris šiai veiklai gali skirti visą ar dalį savo įgaliojimų.*
2. *Bet kurio tyrimo metu TOK Vykdomasis komitetas iš susijusio asmens ar organizacijos gali atimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, kildinamų iš šio asmens ar organizacijos narystės ar statuso.*

3. *Kiekvienas asmuo, komanda ar bet kuris kitas juridinis ar fizinis asmuo turi teisę būti išklaustas kompetentingų TOK institucijų, kurios prieš jį imsis priemonių ar sankcijų. Teisė būti išklaustam reiškia teisę susipažinti su pareikštais kaltinimais, asmeniškai pasisakyti arba pateikti rašytinį dokumentą, skirtą apsiginti.*
4. *Apie TOK sesijas, Vykdomojo komiteto ar drausmės komisijos, paminėtos 23.2.4 taisyklėje, skirtą priemonę ar sankciją suinteresuotai šaliai turi būti pranešta raštu.*
5. *Visos priemonės ir sankcijos įsigalioja nedelsiant, jei kompetentinga institucija nenusprendžia kitaip.*

60. TOK'o sprendimų ginčijimas

Nepaisant taisyklių ir terminų, taikomų visoms arbitražo ir apeliacijos procedūroms, bei atsižvelgiant į bet kurias kitas Pasaulio antidopingo kodekso nuostatas, joks TOK'o priimtas su olimpinių žaidynių eiga susijęs sprendimas, įskaitant sprendimus dėl varžybų bei jų pasekmių, pavyzdžiui, rezultatų vertinimo, tačiau jais neapsiribojant, negali būti ginčijamas praėjus trejiems metams nuo atitinkamų žaidynių uždarymo ceremonijos dienos.

61. Ginčo sprendimas

1. TOK'o sprendimai yra galutiniai. Bet kurį ginčą dėl sprendimų taikymo ar aiškinimo sprendžia tik TOK Vykdomasis komitetas, o kai kuriais atvejais – Sporto arbitražo teismas (SAT).
2. Visus ginčus, kilusius per olimpines žaidynes arba dėl jų, gali spręsti tik Sporto arbitražo teismas (SAT), vadovaudamasis Sporto arbitražo kodeksu.

OLIMPINĖ CHARTIJA

Vertė E. Rimkutė

Konsultavo A. Gudiškis

Redagavo Z. Šakalinienė

Maketavo A. Zapolskienė

Leido VšĮ Lietuvos sporto informacijos centras,

Žemaitės g. 6, LT-03117 VILNIUS

Užsakymas 6

Spausdino